

NARODNI LIST

Traja vsak tetrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Pošiljalke (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so štne proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Prisojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Cenjenim naročnikom „Nar. Lista“!

Novo leto se bliža. „Narodni List“ bo nastopil šesto leto svoje potovanje po slovenski domovini, osobito po zeleni Štajerski. Do danes je dosegel jako lepe uspehe. Razširil se je od vasi do vasi. Povsod ga poznajo, povsod ga radi čitajo. Toda to še ne zadošča. „Narodni List“ se mora tako razširiti, da ga bodo v resnici čitali v vsakem slovenskem domu.

Vsled tega se obračamo na vsakega naročnika in prijatelja našega lista, naj pridno agitira med svojimi znanci in prijatelji za naš list ter mu pridobiva novih naročnikov. Če dobi vsak dosednji naročnik samo enega novega naročnika, bo s tem število naročnikov ogromno narastlo. Torej na delo! Saj delate s tem za se. Vsak naš prijatelj naj gre takoj na delo in naj nam še pred novim letom pošlje naročnike, katere je nabral. Obračamo se pa posebno do premožnejših naših prijateljev s prošnjo, naj naroče po več izstisov ter jih porazdeli med svoje revnejše znance. S tem bodo veliko storili za ideje, katere zastopa „Narodni List“. Še enkrat: na delo!

Ljudsko štetje 1910.

Slovinci!

Zopet se bliža važen trenutek ljudskega štetja. Usodepoln bude za nas dan 31. grudnia 1910, če se pokaže naš narod kot slab, na drugi strani nam pa donese sigurno zmago z dalekosežnimi posledicami, če se pokaže naš narod kot silen in ne zataji svoje narodnosti in našega jezika.

Edini ta dan odloči o važnih interesih vsakega izmed nas. Po številu posameznikov, ki se bodo priznali k slovenskemu ali nemškemu občevalnemu jeziku se bo računalo v bodoče število slovenskega in nemškega naroda. Na to število se bo ozirala vlada pri vstanavljanju šol, po tem se bodo merile pravice tem ali onemu narodu, po tem številu bo lahko došlo večje ali manjše število slovenskih sinov v javne urade. Zatorej naj priglasi vsak Slovenec vestno samo slovenski kot svoj občevalni jezik! Kdor izmed naših bi se priglasi k tujemu občevalnemu jeziku, bi izdal s tem največje svetinje svojega naroda. Nikomur, kdor se javi kot Slovenec, se ne sme zgoditi najmanjša krivica. Vlada sama je to opetovano priznala. Vsem političnim uradom je bilo strogo naročeno, da ne smejo trpeti nobenega nasilja in nobenih krivic. Poklicani činitelji bodo gledali na to, da se vam ne zgodi nobena krivica! Slovenci, nastaja odločilen trenutek. V tem trenutku računa narod na vsakega posameznika in je prepričan, da vsak zaveden Slovenec in Slovenka stori svojo dolžnost! Pri ljudskem štetju naj se ravna vsak po sledečih pravilih: 1. Vsak Slovenec naj se pod vsimi pogoji priglasi k slovenskemu občevalnemu jeziku! 2. Nikdo naj ne zapiše poleg slovenskega tudi nemški občevalni jezik. Kajti zgodilo bi se potem lahko, da bi slovenski jezik bil v rubriki »občevalni jezik« prečrtan. 3. Poglavarji rodbin označite pri vsakem članu vaše rodbine izrečno slovenščino kot občevalni jezik. Po predpisu morajo poglavarji rodbin tudi za gluhoneme, neumne in druge določiti občevalni jezik. 4. Polnopravne osebe, katere živijo s tujimi ljudmi v ednem gospodarstvu, torej učenci, pomočniki, dekline in druga družinčad, imajo po zakonu pravico, sami odločevati o svojem občevalnem jeziku in ne morejo biti torej k ednemu ali drugemu jeziku biti prisiljeni. 5. Vsak Slovenec, kateremu bi se za to, ker se označi kot Slovence, na kakršenkoli način grozilo, naj to takoj naznani pristojnemu uradu (v Celju, Mariboru, Ptuj, magistratu, drugod okrajnemu glavarstvu ali pa namestniki v Gradcu.) Če mu ti uradi ne bodo takoj pomagali, naj se obrne na c. kr. ministerstvo za notranje stvari na Dunaju in istočasno na slovenske državne poslance, ki bodo radi pomagali. Ravno to naj store tisti, ki so zvedeli o kakem pritisku na druge ljudi. 6. Če bi števni komisar pri izpolnjevanju rubrike občevalni jezik si dovolil kake neumest-

ne opazke ali pa celo koga h kacemu jeziku silil, naj se ga v spodobni obliki takoj poduči in naj se mu zagrozi z naznanilom pri uradu. Če to ne pomaga, naj se sestavi pritožba na c. kr. okrajno glavarstvo in naj se stvar naznani slovenskim poslancem. 7. Vsakdo naj se prepriča sam, če je rubrika občevalni jezik bila od komisarja pravilno izpolnjena in naj se takoj pritoži, če to ni bilo tako. 8. Vsak zaveden Slovenec agituj med nezavednimi, da se priglasi k slovenščini kot občevalnemu jeziku!

Iz političnega sveta.

Državni zbor je dne 17. t. m. sprejel v vseh branjih proračunski provizorij (začasni proračun) in je šel s tem dnem na božične počitnice. Sestane se zopet 12. jan.

Hribarjeva nepotrđitev kot župana v državnem zboru. V seji državnega zbora dne 17. t. m. je prišla v razpravo zadeva bivšega ljubljanskega župana Iv. Hribarja. Seja je bila velezanimiva, ker je v njej vlada doživela hud poraz. Govoril je dalmatinski hrvaški poslanec Tresič. Povdarjal je Hribarjeve zasluge za Ljubljano, in je proglasil, da so vzroki, katere je podala vlada za nepotrđitev Hribarjevo ljublj. županom, popolnoma nezadostni. Povdarjal je, da je vlada kršila temeljne državne zakone s tem, da se je maščevala nad Hribarjem zaradi tega, ker je kot državni poslanec ljubljanski vršil svojo poslansko dolžnost in pokazal krvave ljubljanske septemberske dogodke v parlamentu pred celim svetom v pravi luči. Ostro je grajal tudi postopanje barona Schwarza, ki je grozil državnim uradnikom, ljubljanskim občinskim svetnikom, za slučaj, ako se ne absentirajo od županske volitve. Dr. Tresič je predlagal dvoje resolucij:

1. Državni zbor izjavlja, da je bilo postopanje kranjske deželne vlade pri županski volitvi v Ljubljani dne 30. avgusta 1910 protizakonito in pozivlja vladu, da stori takoj potrebne korake, ki bodo za vedno zabranili podobne poskuse.

2. Državni zbor smatra potopanje osrednje vlade pri nepotrđitvi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana za izrecno kršenje občinske avtonomije in pozivlja vladu, da mu navede prave vzroke, ki so jo napotili, da je takrat tako nastopila proti že sedmi izvolitvi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana.

O glasovanju za sprejem teh resolucij in odločanje istih ustavnemu odseku poročala dunajski poročevalec »Slov. Naroda«.

»In vstalo je tedaj več kakor dve tretjini poslancev. Poljaki, Čehi, Rusini, Jugoslovani, socialni demokrati so se dvignili tedaj s sedežev, da dajo s tem izraza obsodbi, ki jo izrekajo dr. Tresič-Pavičičeve resolucije kranjskemu deželnemu predsedniku baronu Schwarzu in centralni vladi. Par trenutkov potem je vladala v zbornici sveta tišina, nato se je spontano dvignil zlasti na klopih slovenskih poslancev pravi vihar, poslanci so ploskali in burno prirejali ovacije poslancu Hribarju. Klicev »Na zdar Hribar! Živijo Hribar! At žije Hribar!« ni hotelo biti konca. Bila je to ena najlepših ovacij temu možu, ki je posvetil svoje življenje propehu in napredku svojih sodobnikov, ki je komaj pričel razvijati to svoje delovanje, kateremu je pa na kratko zadala konec neprijateljska sila. Sme se reči, da je bil res to parlamentarni zgodovinski trenutek in da je taka čast, kakor včeraj poslanca Hribarja, doletela le malokaterga poslanca. — Sicer pa se je pečal tudi češki radikalec Sokol v državnem zboru včeraj s Hribarjevo afero, da s tem dokaže, da sedanja vlada ne spoštuje niti najvažnejših državnih temeljnih pravic. Med Nemci vlada radi izida glasovanja o dr. Tresič-Pavičičevih resolucijah velika poparjenost. Do zadnjega trenutka so namreč računali s tem, da bodo socialni demokrati glasovali proti resolucijam ali pa da se vsaj vzdrže glasovanja. V kuloarjih zbornice je imel priliko poročevalec »Slov. Naroda« govoriti z različnimi slovanskimi poslanci, ki so mu vsi izjavili, da so se današnjega dne in glasovanja že v naprej veselili, da zmorejo pokazati, kako zelo spoštujejo poslanca Hribarja in vedo ceniti njegovo delovanje.«

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo bo stopila s 1. jan. 1911. v veljavo.

Hrvaški sabor se je včeraj zopet sestal. Ban nima vladne večine.

Iz Italije. Italijanska vlada je predložila drž. zboru zakonsko predlogo o razširjenju volilne pravice. Dobili bi jo v bodoče vsi, ki znajo le za silo čitati in pisati.

Beleške.

Glavni odbor Narodne stranke za Štajersko je imel 18. t. m. v Celju sejo, v kateri se je osobito ukvarjal z našim časniškim vprašanjem. Sklenilo se je sledeče:

1. Glavni odbor Narodne stranke odobrava združitev »Nar. Dnevnika« s »Slov. Narodom« in pričakuje, da bode z združenjem omogočeno in zagotovljeno združeno zastopstvo posebnih političnih, kultur-nih, gospodarskih in strankarskih interesov slovenskih naprednih slojev na Sp. Štajerskem. — Glavni odbor Narodne stranke vidi v združenju obeh dnevnikov prvi korak za ustanovitev enotne, velike vseslovenske napredne stranke za vse slovenske pokrajine. Iz teh razlogov vidi glavni odbor Narodne stranke v združenju obeh listov napredovanje in konsolidiranje naprednega dela. Glavni odbor poziva vse dosedanje naročnike »Nar. Dnevnika«, da si naroče za 1. 1911 »Slov. Narod« in ga tudi podpirajo z dopisovanjem in inserati, da se na tak način čimdalje bolj okrepi in razširi napredni tisk.

2. Glavni odbor Narodne stranke izjavlja, da je prva dolžnost vsakega somišljenika naročiti si strankino glasilo »Narodni List«, sodelovati pri njem z dopisi in inserati ter pridobivati nove naročnike v krogu znancev in prijateljev. S trdno podprt in v vseh ljudskih slojih razširjenim »Narodnim Listom« se bo strankina moč vzdržala in okrepila.

3. Glavni odbor Narodne stranke izreka vodstvu in uredništvu »Nar. Lista« in »Nar. Dnevnika« popolno soglasje in zahvalo za dosedanje trud.

4. Glavni odbor Narodne stranke poziva strankine okrajne in krajevne organizacije, da s shodi in podukom agitirajo za napredno časopisje ravno sedaj ob koncu leta, ko se klerikalna stranka trudi z močjo in nasiljem izpodkopati tla naprednemu časopisju, osobito »Narodnemu Listu«.

Po časniški se je razvila obširna in temeljita debata o političnem položaju, v kateri se je zlasti naglašala potreba ustanovitve okrajnih političnih društev in razširjenje ter utrjenje naše kulturne in mladinske organizacije. Izvrševalnemu odboru Narodne stranke in njegovemu predsedniku g. dr. V. Kukovcu se je izreklo soglasno popolno zaupanje in zahvala.

»Narodni Dnevnik« preneha s 1. jan. 1911. kot tak izhajati, ker se je združil z ljubljanskim dnevnikom »Slovenski Narod«, ki bo odslej tudi za Štajersko glavno glasilo Narodne stranke. V »Slov. Nar.« bo poseben oddelček za štajerske dogodke in ostane uredništvo »Slov. Naroda« za Štajersko v Celju (vodil ga bo g. Janko Lešničar). Klerikalni listi so zagnali silen krik, češ da je »Nar. Dnevnik« poginil in da je to znamenje propadanja Narodne stranke. Smešno! O propadanju govorijo ljudje, ki sami iz dolgov pri »Straži« že skoraj ven ne vidijo več! Prenespametno bi bilo se s takimi ljudmi prerokati. Dejstvo je, da bo od 1. jan. 1911 »Slovenski Narod« v polni meri nadomestoval dozdajni »Narodni Dnevnik«. Naš list pa vključ vsem viharjem in vsej gonji ostane še zanaprej neustrašeno ljudsko glasilo napredne in narodne zavesti! Somišljeniki! Na delo za razširjanje našega lista!

Od finančne službe. Finančni minister lje imenoval finančne komisarje dr. Valentina Kermavnerja, dr. Karla Nowotnyja finančnim tajnikom pri finančnem deželnem ravnateljstvu v Gradcu in finančnega komisarja dr. Jožefa Povaleja finančnim tajnikom pri finančnem deželnem ravnateljstvu v Ljubljani.

V Kolera in kako se je moramo čuvati. To brošuro je kot 5 zvezek svoje »Ljudske knjižnice« izdal urednik Vekoslav Spindler v Celju in se dobiva knjižica pri njem. Posamezen

izvod stane 20 v in je treba poslati znesek bodisi v denarju bodisi v snamkah vnaprej. Knjižica je poljudno prirejena po hrvaški brošuri g. dr. Vladimira Vrabčevića, ki je doživela 40.000 naklade. Najno potrebno je, da se med ljudstvom razširi poznanje temeljnih pojmov o koleri in o obrambi proti njej. Zato toplo priporočamo slovensko brošuro, ki se dobiva pri uredniku Vekoslava Spindlerja v Celju, ne le posameznikom v nakup in proučenje, ampak osobito vsem korporacijam, krajnim šolskim svetom, društvom, denarnim zavodom itd., ki jim je ponk lju stva v tako važni stvari pri srcu, naj jo naročijo v večjih množinah in jo razdele med ljudstvo.

v Od davkarske službe. Davčni oficijal J. Pihler je iz Radgone prestavljen v Kirchbach; na njegovo mesto pride asistent V. Gala.

v Iz duhovniške službe. V stalni pokoj sta stopila: župnik v Limbušu Ant. Kocuvan in župnik v Vuhredu Ježef Černko (ord. 1870), imejitelj častne kolajne za 40 letno zvesto službovanje.

Südmarka. Nemški listi poročajo z velikim veseljem naseljevalne uspehe »Südmärke« v zadnjem času. Od maja t. l. je baje pridobila na štajerski jezikovni meji deloma sama, deloma vsled posredovanja: šest kmetij, en mlin in eno gostilno z mesarijo. Skupna površinska mera vseh teh posestev znaša okoli 150 oralov.

v Kolera na Hrvaškem. Nedaleč od Siska v selu Jazvenik je obel el na koleri in umrl neki Mijo Malnik.

Narodni krojač si išče samostojno mesto na Sp. Štajerskem. Naslov pri uredništvu »Nar. L.«

v »Ilustrovani Tednik«. Iz Ljubljane se nam poroča: »Ilustrovani Tednik« začne izhajati v Ljubljani z novim letom. List ne bo političen in bode vse politične dogodke le kratko registriral. Drugače obeta biti zelo raznovrstne in bogate vsebine, ter za svoj obseg in opremo zelo cenen. Izdaval ga bo močen konzorcij. Skrajni čas je, da se začno tudi na tem polju izpodrivati nemški proizvodi. Interesenti že sedaj lahko javljajo neobvezno svoje naslove na »Ilustrovani Tednik« v Ljubljani.

Iz zdravstvene službe. Višji okrajni zdravnik v Celju dr. Andrej Keppa je pomaknjen v 7. činovni razred; okrajni zdravnik v Ptuj dr. Ivan Mauczka je imenovan višjim okrajnim zdravnikom.

Razpisana učiteljska mesta. Na petrazredni ljudski šoli pri Sv. Križu na Murskem polju je razpisano mesto učitelja. Šola je v II. krajevnem razredu. Razpisujejo se še sledeča mesta za učitelje: Pri Sv. Križu na Murskem polju, na okoliški, petrazredni, dekliški Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru in na ljudski šoli pri Sv. Petru pri Radgoni. Vsa ta mesta so v II. krajevnem razredu. Prošnje na pristojne šolske svete do 20. jan 1911.

»Osrednji policijski list«. Čitamo v raznih listih pozive, naj bi si občinska predstojništva naročila »Osrednji policijski list«, kateri stane na leto 6 K. Neglede na to, da imajo naša županstva od tega lista zelo dvomljiv dobiček, je treba tudi pripomniti, da se v njem na naravnost neverjeten način potvarjajo imena naših krajev in ljudi — kakor nalašč v zasmehovanje nas Sp. Štajercev. Ako se reflektira na slovenske naročnike, se mora list tudi ozirati na slovenski značaj Sp. Štajerja.

v Za kadilce. Mnogi strastni kadilci ne vedo da je med (strd) izborna zdravilo proti nikotinu. Nikotin prihaja potom kadenja v želodec, kjer povzroča razne bolezni, da celo znake zastrupljenja. Čebelarjem, ki imajo navado kaditi tobak pred čebelnjakom, je priporočati, naj poprej popijejo nekaj žlicic medu, ker tako oslabe zle učinke nikotina. — Isto se priporoča strastnim kadilcem tembolj, ker med v obče utrjuje telo in mu daje odpornost.

Ljudsko štetje 1910. Ministerstvo notranjih zadev je izdalo na politične urade sledečo odredbo: Pri ljudskem štetju v stanju 31. dec. 1910 morajo stranke imeti kot dokazilo in izkaz tozadevne listine (krstni list, poročni list ali domovnico, poselsko knjižico, potni list itd.). Prebivalstvo se opozarja na poučna določila za izpolnitev naznanilnega ozir. popisnega lista in se z največjim povdarkom poziva, si nemudoma dobaviti one listine, v kolikor niso že pripravljene. Dalje mora za vsakega dečka in mladeniča avstrijskega državljanstva, ki je rojen od 1. 1891 do 1901, dotični lastnik stanovanja, v kojega popisni list bo popisani, dobaviti izvleček iz krstne knjige ali poverjeni prepis krstnega lista gotovo pred koncem 1. 1910 od matičnega urada, pri katerem je bil mladenič rojen. (Iz vlečki in prepisi so nekolekovani in zastoni).

Celjski okraj.

Na Štefanovo popoldne domača zabava v Skalni kleti. Vstopnina prosta.

v Iz Ljubecne. V nedeljo popoldne je pre daval v naši šoli potovalni učitelj g. Goričan o živinoreji, gnojenju travnikov in sadjereji. Navzoči kmetje iz Trnovelj in iz sosednjih vasi so z nape tim zanimanjem sledili poljudnim izvajanjem gosp. predavatelja. Sklenilo se je ustanoviti podružnico kmet. družbe za občino škofjevaško. Navzočih do 100 posestnikov. Goričan je dober predavatelj in je v svoji stroki imeniten. Škoda zanj, da živi tako »skrito in skromno«.

Občinske volitve v Trbovljah. V Trbovljah so se vršile te dni občinske volitve. Voliti je bilo 30 odbornikov in 15 namestnikov, namreč vsak

razred 10 odbornikov in 5 namestnikov. Za volitve je bila, kakor znano, sklenjena kompromisna lista in sicer: 15 naprednjakov, 4 socialisti, 3 klerikalni kandidati in 8 zastopnikov rudnika (Nemcev). Vse stranke so se držale kompromisne liste, le dva mlada napeta kaplančka sta delala zgago in s pomočjo par nerazumnih mož postavila lastne kandidate za tretji in drugi razred. A kljub strašni agitaciji teh dveh klerikalnih petelinčkov in par drugih podrepnikov, so klerikalci doživeli tako blamažo, da so popolnoma pobiti. V tretjem razredu je bilo oddanih 719 glasov. Od teh je dobila kompromisna lista 553—684, klerikalci pa 63 do 120 glasov, nekaj pa jih je bilo raztrešenih. V 2. razredu so dobili naprednjaki 110—126, klerikalci pa 17—31 glasov. Volitve so za napredno stranko izpadle zelo častno. Izmed 30 odbornikov je 17 naprednjakov, 4 slovenski socialisti in 8 zastopnikov industrije (Nemcev) ter samo 1 klerikalec. Naprednjaki so torej 2 glasova priborili, klerikalci pa 2 izgubili. Zelo značilno je, da so za klerikalno listo najbolj agitirali veteranci. Dočim so slovenski socialisti šli skupno z naprednjaki v boj, so bili klerikalci zvezani z Nemci in zato so tudi tako sramotno pogoreli. Volitve so se torej v sredo končale in župan te za Slovence velevažne, velike občine Trbovlje ostane napredni Slovenec. Tisti pa, ki poslušajo hujškarijo iz farovža in kaplanije, dobijo pri drugi priliki še večjo klofuto. Našim somišljenikom v Trbovljah iskrene častitke!

Razmere na deželni meščanski šoli v Celju. Kakor smo svoječasno poročali, se je vpisalo in je bilo sprejetih letošnje leto v I. razred te šole jako mnogo učencev. Zato je učiteljstvo zavoda v prvi konferenci sklenilo zahtevati od dež. odb. uvedbo paralelke. Deželni odbor je to odklonil. V drugi učiteljski konferenci se je vsled tega sklenilo, da se jih več odpusti. Kakor čujemo, jih bo odpuščenih 11, in sicer na podlagi tozadevne odredbe dež. odbora, naj se odpustijo taki, ki bi vsled neznanja nemščine ne mogli pouku slediti, seveda sami Slovenci, vkljub temu, da so v splošnem baš slovenski fantje najboljši učenci. To je naravnost nečuvstva in drzna krivica, in mi samo svetujemo slovenskim starišem, naj si tega ne pustijo dopasti in naj se odločno protivijo proti temu, da bi se njihove fante odpuščalo iz šole, za katero kot deželno tudi oni plačujejo davke, in sicer samo za to, ker imajo po prvi konferenci morda iz nemščine nekoliko slabše rede. Bi radi videli, ali se bo na tej šoli upoštevalo enakopravnost tako, kakor se jo upošteva pri plačevanju davkov. Sploh čujemo s tega zavoda v novejšem času zopet čudne reči. Tako n. pr. neki učit. Hölzl očitno sovražno nastopa proti tistim slovenskim fantom, ki n. pr. v odmorih nočejo med seboj občevati nemški. Pozivamo ravnatelja, naj napravi red, ker bomo sicer primorani tudi javno zopet več pozornost posvetiti razmeram na tem zavodu.

v Iz Polzela. Na Štefanovo priredi veselico Podružnica CM družbe v korist — božičnici — pr. končanem vsopredu koncert ciganske godbe Postner, ki je kapelnik naravnost občudovanja repdnih goslačev! Narodni sosed, napiši si vsak eri 26. dnevu meseca decembra: »Grem v ogroženo Polzele!«

v Samostojen mesar je hotel postati neki Franc Pastek iz Novecerkve pri Celju. Vložil je pri tukajšnjem glavarstvu prošnjo za podelitev koncesije in priložil tudi delavsko knjižico. Da bi dokazal triletno službovanje kot pomočnik, je ponaredil delavsko knjižico; goljufivo izkazano je bilo več ko 36 mesečno službovanje. Vsled radiranja v knjižici je glavarstvo prišlo na sled goljufiji. Seveda je prošnjo zavrnilo in vložilo proti prošnjiku ovadbo radi goljufije.

Iz Vranskega. Okrajni sodnik, svetnik deželnega sodišča g. Rotner je stopil v pokoj.

v Učiteljsko društvo za celjski okraj ima v petek, dne 6. jan. p. l. točno ob 10. uri v okoliški šoli v Celju svoj redni tetniobčni zbor. Razven običajnih točk in razven točk a—f glasom § 10. društvenih pravil je na dnevnem redu še: a) Poročilo o naši gospodarski organizaciji in b) podavanje: Naš položaj in kaj nam je storiti. Občni zbor je zelo važen. Za polnoštevilno vdeležbo prosi Franc Brinar, t. č. predsednik.

Razpisana je služba nadučiteljska na Vranskem. Kdor pozna krasno Savinjsko dolino, komur je znan idilični trg Vransko in njegova vabljiva okolica, ta ne bode odlašal, da poprosi za nadučiteljsko mesto. Vransko je še, žal, dve pešuri od bližnje železniške postaje, a vsa znamenja kažejo, da bode železnica Polzela-Kamnik zgotovljena, vsaj sta se drž. poslanca Hribar in Roblek potegovala za izpeljavo proge in v novejšem času tudi klerikalec dr. Benkovič, tedaj bi bil vrag, da ne bi bila ta prog a zgotovljena popred, preden mlademu nadučitelju lasje osivijo.

v Iz St. Pavla pri Preboldu. Različni nemški listi napadajo prav grdo našega župana, da je vrgel neko nemško brzojavko, tikalo se neke osebe, prihajajoče iz krajev, po koleri okuženih, kratkomalo v koš zaradi tega, ker je bila nemška. Je sicer kratkomalo rečeno, nesramno, pošiljati nemško nradno brzojavko slovenskemu županu v slovenskem kraju! To si naj dotični revizijski zdravnik zapomni! Sicer pa župan z ozirom na važnost cele zadeve tega ni storil — a dotične osebe vendar ni mogel najti. Nemški zdravnik dr. Erlacher je brzojavil nemški v St. Pavel, da pride tje neka ženska Goverdisch iz kraja, ki je po ko-

leri okužen. Ni se pa povedalo, kedaj, s katerim vlakom da pride in povrh tega ni v St. Pavlu nobenih Goverdischov, župan torej ni mogel vedeti, kdo bi bila ta ženska. Ali bo zaradi netočnosti in nejasnosti brzojavke stal cele dneve na cesti in na kolodvoru in spraševal vse prihajajoče ženske, ali se pišejo Goverdisch in če so iz St. Pavla? Kriv torej ni ničesar slovenski, drugače vreten in v vsakem oziru marljiv naš gosp. župan temveč nemški zdravnik, če se je kaj zamudilo. Toliko resnice v tej zadevi!

Šentpavelski Sokol priredi na Starega leta dan zabavni večer s plesom in šaljivo pošto. Igrali bodo tamburaši najnovejše in tako krasne komade, da se nikdo ta dan ne bo bal za svoje podplate. — Prosimo torej sosedna društva, da nas obiščete v kolikor mogoče velikem številu in se tako spoznate z našimi vrlimi sokoli, ki so po svoji narodnosti in številu rednih telovadcev res prava dlka ne samo Savinjski dolini, temveč celi zeleni Štajerski: Nazdar!

Iz St. Pavla pri Preboldu. Tukajšnji »Sokol«, ki zelo dobro napreduje in zna počasi biti prvi na celém Štajerskem, dobi tekom tega tedna orodje (bradljo, drog, 3 ričke in kozo), v vrednosti 500 kron. Bratje telovadci se ga že zelo veselijo, kajti hočejo se res kaj naučiti in potem pokazati javnosti, kako resnega dela so se poprijeli. »Orlom« in njihovim prijateljem, ki so toliko čvekali in lagali zoper nas, da še mi nismo orodja naročili, je zopet lep dokaz, kako so nam hoteli škodovati, a so se motili! Kdaj pa ga vi dobite? Še boste morali iti parkrat v berjno, kaj ne?

Iz St. Pavla pri Preboldu. — Zadnje nedeljo smo bili tako srečni, da smo poslušali nekega Hohnjeca iz Maribora, kako nam je na srce polagal sladke besede in kako je udrihal čez Narodno stranko. Tako nesramnega človeka še ni bilo v St. Pavlu. Zapomni si naj sicer, da mi na besede takšnega človeka, katerega imajo razni njegovi lemenatarji za norca in mu nekateri celo ponoči iz prvega nadstropja uhajajo po mestu »lumpat«, popolnoma nič ne damo in ne bomo dali, če nas pride prav vsako nedeljo obiskat! Naj najprej spreobrne te bodoče duhovnike, da ne bo med njimi Šornov in Berkov in naj gleda, da ne bo med »čuki« Kavčičev in Peskov — potem naj pride svoje prazne bobove slame k nam prodajat! Naša »liberalna« morala je še vedno boljša ko klerikalna hinavščina in svetohlinstvo!

v Z revolverjem žugal. Proti Francu Križniku, posestniku v bližini Vranskega, so se na prošnjo obitelji vršile poizvedbe, da biga radi zapravljanja postavili pod kuratelo. To je Križnika tako razjezilo, da je stopil pred ženo in otroke z revolverjem; rekel je, da postreli njih in potem še sebe. Žena in otroci so zbežali. Žena je nato nazanila moža sodniji.

v K občinskih volitvah v Trbovljah nam še poročajo: Udeležba pri teh volitvah je bila tako ogromna kakor je sploh nismo pričakovali in ni nihče niti mislil na njo. V 3. razredu je volilo 719 volilcev, torej blizu 80%, v 2. razredu je volilo izmed 168 volilcev 151 in v prvem od 30 29. Klerikalci so napadli z vso besnostjo 2. razr., kjer voli večina kmetov, a godilo se jim je v tem razredu še slabejše ko v 3., kjer imajo nekaj zapeljanih rev za seboj. V obč. odboru imamo torej 22 odločno narodnih mož, kateri bodo vedno vedeli varovati slovenski značaj trboveljske občine. Boj je sedaj končan in smo tako, usmiljeni, da svojega premaganega klerikalnega sovražnika ne bomo dalje zasmehovali, dasi je to za svojo nesramno agitacijo v polni meri zaslužil. Ako pa bode zopet skusil svojo k tlom potisnjeno glavo izzivalno dvigniti, pa bomo enkrat za vselej obračunali z njim. Amen.

Od Sv. Štefana pri Šmarju. Kakor v nebesih — tako na zemlji, kakor v Koziem — tako v Šmarju sem zdihnil, ko sem prečital v zadnjem N. L. dopis o načelniku kozjanskega okrajnega zastopa. Naš okrajni zastop je bil vselej napreden od glave do repa. On zato tudi ni imel dekana za načelnika in tudi zvezarje ne kot člane. Ali glede novih okrcest je storil ravno tako malo malo ali nič, kakor kozjanski. Že pred leti smo prosili za novo okrajno cesto Drobinsko—Sv. Štefan—Brezje—Zibika —Pristava in za jednako od Brezja skozi Ločnico na Grobelno. Naš župan, ki je član okr. zastopa, je pravil, da je deželni inženir predlagal, kod in kako bi se te ceste dale izpeljati in tudi že naznanil okr. zastopu, koliko bi katera stala. Povedal nam je pa tudi, da je prejšnji zastop pozneje enkrat sklenil, celo zadevo prepustiti nasledniku. — Naslednika imamo. Zopet je napreden, da se kar tre. Kaj bo z našimi cestami? Če bo tako, kakor je z okrajno pisarno, potem ne bo nič. Ta je namreč vsak dan od jutra do večera z železnimi vrati zaprta. In zaprta srca in zadržnjene mošnje nas čakajo tudi glede cest.

Dramlje. (»Moje sanje.«) Dopadlo je vsemogočnemu me poklicati iz te solzne doline v boljše življenje. Ko pridem po ozki in strmi poti do nebeških vrat, vidim, da ravno neka oseba trka in prosi za sprejem. »Kdo je?« se oglasi nebeški vrtar. »Jaz, Franc Ogrizek, župnik drameljski.« Sv. Peter vpraša, ali ni še neka druga oseba zunaj. Župnik se obrne in zapazi mene. »Da, tukaj je Jarnovič, pa ta ne pride v poštev, on ne bode deležen nebeškega veselja«. Milo vzdihnem in debela solza se mi utrne po licu. Glej ga nevoščljivca, tam na zemlji mi ni privoščil niti grizljaja kru-

pa, a tu mi pa še celo hoče nebesa odjesti. Vrata se na široko odpro in zaslišim prijazni glas: »vstopite«. Nasproti prideta dva angelja, vsak drži debelo knjigo z zlato obrezo. Začne se sodba. Ne morem se spominjati cele obravnave, samo to še vem, da je bil župnik obsojen v pekel, jaz pa v nebeški raj. »Prečastiti« ugovarja, da sem jaz zamudil njegovo pridigo in njegov prvi del sv. maše do sv. evangelja, to pa ob nedeljah. Sv. Peter ukaže odpreti knjigo življenja in pokaže začudenemu tožencu, da je ravno on iz tega vzroka pogubljen, ker je s svojo trmoglavostjo, ne ozirajoč se na želje svojih ovčic, preje maševal nego pridigal. S tem ima veliko na svoji vesti. Vsled slabega pota in yremena zamuja veliko ljudstva prvi del maše. Njegova življenja je skazovala v mesecu majniku in decembru z rdečimi črkami popisano in na koncu zračunjeno: 60—54=6. Konečno se je glasil ukaz: Župnik Ogrizek je moral zapustiti nebeški raj in oditi v meni neznani peklenski kraj. Prosil sem usmiljenja, a ni nič pomagalo. Jokal sem za svojim prijateljem, kateri se je tolikokrat spominjal mene na prižnici, da sem se celo bal, da bi začel malikovanje, ko je moja malenkost zmirom omenjal, na Boga pa pozabil. Ko se prebudim, je bil vzglavnik moker od solz; mislil sem si: ali je vendar mož vreden, da sem za njega solze pretakal? Pa bile so le sanje; a moje sanje se vsakokrat v resničijo. — Jarnovič.

Grobele pri Sv. Štefanu poleg Šmarja. Ker »Nar. List« za kmetovalce tako prepričevalno in resnično deluje, se ga bom tudi jaz poslužil, ker me je mešani klerikalec in propaš občinski svetovalec kar na cesti napadel, da sem jaz na obtožbi za odšlega orožnika Harnerja kriv in je izjavil, da je celi občinski odbor izrekel, da sem jaz obtožbo proti orožniku sestavil in podpisal posestnika Valentina Tunjko p. d. Mrkutec. Vsak kmetovalec si lahko misli, če imajo občinski možje take seje, da potem ni črda, da leto na leto občinske doklade rastejo, dozdaj jih je bilo 120%, zdaj jih hočejo vzdigniti na 160%. Ali ni to za tako občino, kakor je pri nas, že pretirano? Imajo v drugih občinah tudi šole, pa pogledimo njihove procenete, namesto večje, jih še imajo manjše. Vi občinski možje pa primite Z., če niste krivi, ako pa ste imeli zaradi tega sejo, vas pa sram naj bode. Sicer pa, kakor se mi dozdeva, je obstajala tista občinska seja iz dveh občinskih odborikov, Petra Zakoška in Martina Johana v Drobinskem. Tudi Vam lahko zabrusim in dokažem, kdo je bil tistega tožbenega zlaganja in pomarjenega podpisa kriv. Samo to še opominim, naj nikar Martin Johan ne skrbi, kdo je pobožen, in kdo hodi v cerkev in kdo ne. Pred svojim pragom naj pometa. Dela se pobožnega klerikalca, ali g. župnik bi ga naj vprašali, kakšne časopise da ima. Ni na nobenega naročen, ali kupi jih pa vsaki teden, ko teleta v Celje pelja, »Nar. List« in »Štajerca«.

Grobele pri Sv. Štefanu bl. Šmarja. Pri nas smo imeli 9., 10. in 11. t. m. spoved za božič. Prišli so g. kapucin iz Celja pomagat. V nedeljo 11. t. m. so imeli nauk za tretjerednike; vesel sem bil, ko so oznanili, da bojo imeli popoldne nauk za tretjerednike, ker sem si mislil: počajta, babnice, katere ste v tretjem redu, danes Vam bojo jih pa naklestili in vam povedali, da ne boste smele biti več take klepetulje in pa obrekovalke. Res se je začel nauk, pa kako smo se varali; tak nauk je bil, da smo bili vsi solzni; pa ne smete misliti, da smo se jokali tako, smejali smo se kakor v kakšnem teatru ali gledališču. Pravili so nam, da po mestu gospe rede-se je na glavi nosijo, pa razlagali o mestnih šemah. Ali bi ne bilo bolj umestno, ko bi jim bili razlagali, kako velik greh da je, če tretjeredniki lažejo in če se potem zaradi svojih laži po sodnijah pravda-jo? To bi bilo bolj pametno, kakor pa v svetišču božjem tak smeh napravljati. Malo je manjkalo, da ni Kristus iz oltarja s štrikom izgnan tiste, kateri so tak smeh napravljali. No pa naj še kdo reče, da pri kmetih so neumni ljudje; so tudi gospodi, katerim se peto kolo suče. Tretjerednik.

Klub slov. trg. sotrudnikov v Celju priredi, dne 6. januarja 1911 v vsih prostorih gostilne »Skalne kleti« obširno veselico s plesom. Igrala bode elganska godba. Vspored se naznani v kratkem. Opozarja se že sedaj cenjene gospode in dame na to prireditve, kjer se bo nudila vsakomur najlepša zabava.

Iz Jurkloštra: Pri nas se ravnokar vrše občinske volitve. V odbor je seveda zopet izvoljen poljski jud Jäckel. Naj si pa ta možicelja ne misli, da ga je kdo volil iz prepričanja, ampak v tretjem razredu so večinoma od njega kolikor toliko odvisni volilci. — Župnik od sedaj ni dobil niti enega glasu, kljub agitaciji podreptnikov. V kratkem imamo volitve župana, ter se že prilizuje naš možicel iz grajščine odbornikom, naj bo pa tudi prepričan, da kakor pri zadnjih volitvah tako tudi pri sedaj-njih ne dobi glasu, ker se predobro poznamo.

Sv. Vid pri Grobelnem. Sedaj, kar je novi kaplan zopet začel s hujskarijo, je po celi fari sam kreg in prepir. Da, ceo v kaplaniji je prepir in kreganje med »šulfatrinjamik«. Konec bo ta, kakor je bil pred tremi let ipri Ojstrižu: najprej bodo igrale, potem pa — zibale. Dober tek!

Rečica ob Savinji. Ker se nam poroča, da nekateri po našem zadnjem dopisu prizadeti skušajo sebe oprati in vsled neimenovanja imen krivdo zvaliti na druge, ki pošteno živijo, objavljamo, da se je dopis nanašal na kaplana Ropa in gospodično c. kr. poštarico. Slednjo bi obenem opozorili, da je naravnost drzno, če je res — kakor se nam po-

roča — dotični »Narodni List«, ki bi ga imeli dobili naročniki, skril. Informirali se bomo še natančneje in potem potrebno ukrenili na pristojnem mestu.

Sv. Vid pri Grobelnem. Naši zvezarji so s svojo modrostjo dogospodarili. Sedaj so prišli že na — gnoj. Ne zamerimo jim, saj itja spadajo. Ne bomo jim tja sledili, zato jih kratko samo vprašamo: če imajo za gnoj vohati tako dober nos, ali onega pri našem »mogočnem« županu, ki je čisto tik okrecste, še niso ovohali? Gnojica od tam se odteka naravnost proti gostilni Bevc. Pod gnojščem pa stoji šola in občinski vodnjak. Vprašali bi c. kr. okrajno glavarstvo, če smatra to za zdravo in za dovoljeno. Eden, ki se vas nič ne boji.

Iz Jurkloštra. (Tatvine.) V mlinu g. A. Šmida je izginilo sedaj po vrsti več težnikov od vage. — Najbrž so jih pojedli otroci iz šole grede, ko pridejo po moko. Stariši, pazite, iz malih tatov lahko postanejo velik!

v Občni zbor Celjskega pevskega društva se vrši v ponedeljek dne 2. prosinca 1911. Lokal: rudeča soba Narodnega doma v Celju. Čas: 8. ura zvečer.

Costa-Khunov smrad v Spodnji Hudinji. — Sprejeli smo od več posestnikov v Sp. Hudinji podpisan dopis: Ko smo se upirali zgrajenju Costa-Khunove milarne, nam je ta gospod mlo zagotavljal, da ne bo nobenega smradu; isto je storil tudi večji in za zdravstvo tako vneti dr. Keppa. A milarna še ni sedaj niti popolnoma urejena, pa že smrdi (v dopisu se pravi »ko tavžent hudičev«). Vsak, ki gre mimo, se drži za nos in jo popiha mimo kolikor hitro le more. 14., 15. in 16. decembra je smrdelo kar tri dni zaporedoma. Ali se bomo morali zaradi tega nemškega smradu preseliti mi domačini? No, velenjeni dr. Keppa, pridite sedaj na lice mesta in povohajte nekoliko Costa-Khunovo smradišnico! Obreklijci govore, da ima Costa več stotov na pol gnjilega loja, ki ga bo sedaj porabil: lepa prilika za dr. Keppa, da se navžije zdravega zraka okrog tovarne, katerega nam je sveto obljubil. — Slede podpisi.

v Prostovoljna požarna bramba v Žaleu priredi dne 26. dec. v dvorani gospoda Hodnika, veselico s krasno opremljenim božičnim drevescem, kot srečolovom. Sviral bode odsek narodne godbe. Vstopnina znaša 40 v. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

v Prostovoljna požarna bramba v Žaleu izreka tem potom svojim podpornim članom, kot slavnemu občinstvu sploh najpristranejšo zahvalo, za dosedanje prispevke, z blagohotno prošnjo da še v bodoče ostanete naklonjeni temu prekoristnemu društvu.

v Društveni član Friderik Košir je daroval požarni brambi žalski vsoto 20 K, ktere je od Marije Šalej iz Drešnje vasi, tožbenim potom iztirjal vsled poškodovanja grobnih nasadov na žalskem pokopališču.

Iz Ljubnega. Na Miklavževu bi se v našem trgu zgodila kmalu velika nesreča. Najbrž ni nikjer na svetu tako neumne navade kot pri nas. Na Miklavževu letajo fantje našemljeni z verigami in z drugimi ropot povzročajočimi rečmi po trgu okrog ter upijejo hujše kakor divjaki. Vsak trezno misleč človek mora obsojati tako početje. Čudimo pa se predvsem našemu županu, ki je vendar miren in pameten mož, da dopusti take komedije, ki trajajo pozno v noč in motijo nočni mir. Županstva imajo skrbeti za red in mir v občini, pri nas pa da župan — čujte, čujte! — še dovoljenje za take neumnosti in razvade. Pripeljal se je isti dan proti večeru grajščinski nadlogar g. Parisch v trg. Blizo ovinka nad klancem pa pridrvi ena taka čreda divjakov naproti. Konj se ustraši groznega ropota in upitja, prevrže voz in drvi z obrnjenim vozom naprej. G. Parisch je iz voza srečno odletel, tako da ni zadel hujših ran. Toda to je le slučaj, kajti lahko bi se tudi ubil, oziroma, če bi prišel pod voz, bi ga vlekel konj naprej. Voz je ves zdrobljen. Pravzaprav je ta nezgoda kriv župan, ki dovoljuje take prismo-darije. Po drugod praznujejo praznik sv. Miklavža dostojno in mirno, pri nas pa z divjanjem, upitjem in z ropotom ter — s pijančevanjem. Upamo, da se k letu ne dovoli več taka afrikanska komedija.

Mariborski okraj.

v Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Društvo za otroško varstvo in mladinsko oskrbo / St. Lenartu je sprejelo sledeče prispevke: Občina Sp. Veličina 2 K, kat. bralno društvo 5 K 26 v. č. g. A. Vraz 3 K, č. g. Zmazek 2 K, g. Paulin 2 K, g. Wella 2 K, g. Mavrič 1 K, g. Kovačič 1 K, č. g. Pajtlar 5 K, g. Stupica 5 K, g. Tiplič 5 K, č. g. Janžekovič 5 K, g. Škrjanc, gospica Škrjanc, g. Majhen, g. Seligo, g. S. Ješevnik, g. J. Ješovnik po 1 K, g. Bolšak 2 K, g. Marinič 2 K, g. Wutt 2 K, g. From 1 K, g. Klemenčič 2 K, g. Šijanec 2 K. Bog platil! K »ko« je iz zgoraj navedenih imea razvidno, so gori imenovano društvo podpirali sledeči dobrotniki šentlenarskega okraja: 1 reci ena občina, 1 društvo, 3 duhovniki, 15 učiteljev, 2 druga inteligentna in 1 posestnik.

Štajercijansko zborovanje v Mariboru. 18. tm. se je vršilo v Gambrinovi dvorani zborovanje štajercijancev; iz okolice je prišlo nekaj kmetov, večinoma so bili navzoči mariborski nemškutarji.

Na dnevnem redu je bila obstrukcija v deželnem zboru. Goyoril je o tem predmetu — Linhart. Razume se, da ni povedal ničesar stvarnega temveč je hujskal proti vsemu, kar je slovenskega. Shod je seveda sprejel z ysemi proti glasom nekaterih slov. klerikalcev, ki so bili tudi navzoči, rezolucijo, v kateri obsoja obstrukcijo v deželnem zboru. K besedi sta se oglasila tudi neki žebot iz St. Ilja, kateremu pa niso pustili slovenski govoriti in neki Kemperle iz Maribora; katerega pa so po poročilih nemških listov vrgli iz dvorane, dasi je govoril nemški. Cedno »politično« zborovanje!

Na Štefanovo v Ruše, kjer priredi kmečko bralno društvo v prid ljudske knjižnice, ki se otvori o Novem letu, gledališko predstavo. K tej prireditvi se vsi prijatelji narodnih Ruš najpristranejšje vabijo. Začetek ob 6. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Anton Novaka.

Iz Maribora. Z 20. t. m. se je tukaj otvorila zopet slov. brivnica. Vsi Slovenci iz Maribora in okolice se opozarjajo na to ter prosijo, da bi podpirali to narodno podjetje. Brivnica se nahaja v Tegethovovi ulici 22. Prevzel jo je J. Gredlič od g. Bergleza. Svoji k svojim.

v Kuga na gobcu in parkljih se je v zadnjem času razširila tudi v večih občinah mariborskega pol. okraja. Okužiti lahko zapadejo nele goveda, ovce, koze in svinje, ampak tudi ljudje. Ljudje se morejo okužiti vsled uživanja surovega ali ne zadostno kuhanega mleka iz okuženih hlevov, pa tudi vsled uživanja sirotke, surovega masla iz takega mleka itd. Zato se svari pred uživanjem surovega ali nezadostno kuhanega mleka.

Reka pri Hoči. Naznaniti Vam moram, da naročniki »Nar. Lista« vsakokrat željno pričakujemo Vaš cenjeni list. Ali pošta z Hoče na Reko pride le trikrat na teden, v ponedeljek, v sredo in pa v petek. A mi dobimo malokedaj v petek »N. L.«, navadno v ponedeljek. Danes 18. t. m. pa mi je bil dolgčas, zato sem zagnal svojo sestro po časopise; naročen sem tudi na »Slogo«. Pa hočka poštarica ji odgovori: »der Zug ist nicht da«. Jaz sem mislil, da se je pri uredništvu kaj zgodilo. Ko pa opoldne pride moj sosed, tudi vaš naročnik, mimo in vidim, da je imel svoj »N. L.« od 15. t. m., sem ga vprašal, kje ga je dobil. Dobil ga je seveda na pošti ob 10. uri, a v tistem času je bila tudi moja sestra tam. Tukaj smo tudi 3 naročniki »Sloge«, dva jo dobila v petek, jaz pa malokedaj, največkrat jo dobim v ponedeljek vso zmečkano, in dobil sem jo že tudi, da je bil mariborski pečat, ne ljubljanski. Prosim, gospod urednik, da bi poskrbeli za to, da bi to ženšče iz Gradca malo podučili. (Glede našega lista bomo že ukrenili, glede »Sloge« pa priporočimo hočko poštarico pristojni upravi.)

Nemškutarji ali klerikalci? »Straža« je pisala, da so bili v Rogozi v Hočah izvoljeni »vrli kmetje« in seveda pristaši kmečke zveze za župana in obč. svetovalec. Včeraj znova piše, da je bil »vrli naš pristaš« Fr. Malajnar izvoljen v hočki krajni šolski svet. — Da se resnica prav spozna, treba je čut' oba zvona! »Štajerc« namreč ponatiskuje po »Gr. Tagbl.« sledečo vest: »Napredne zmage. V občini Rogais so bili v občinsko predstojništvo izvoljeni sledeči gospodje: Za župana G. Irgolitsch, nadalje F. Maleiner kot prvi in G. Lobnig kot drugi obč. svetovalec. Dosedajni predstojnik g. Peter Frangesch je zopetno izvolitev odklonil. Izvoljenim naprednim možem častitamo!« — Kaj so torej ti vrli rogoški rojaki? Zdi se nam, da nemškutarji. Ali pa klerikalci in nemškutarji? Pri intimnem razmerju in prijateljstvu med g. Ornigom in mariborskim škofom dr. Napotnikom bi se nič ne čudil, če so oboje... Na tem svetu vino in šnops za nemškutarski denar, na onem pa nebeško kraljestvo, kaj si moremo misliti boljšega?

v Smrtna obsodba Kmeteca potrjena. Kasa-cijski dvor na Dunaju je zavrgel ničnostno pritožbo posestniškega sina Antona Kmeteca, ki je bil radi umora svoje ljubice Marije Frangeš od mariborskega sodišča že dvakrat na smrt obsojen.

v Kuga na gobcu in parkljih. Kakor se poroča iz St. Ilja v Slov. Gor., je ta nevarna živinska kuga prodrla tudi v tamošnjo občino.

Pretep s policisti. (Maribor, 16. dec.) Franc Pleteršek, spravednik državne železnice v St. Vidu na Koroškem, je odslužil 25 avg. orožno vajo v Ptuj. Popival je potem z drugimi rezervisti po različnih gostilnah, nazadnje v gostilni »Juden-nazi« v Ptuj. Pleteršek je bil močno vinjen; ker mu natakaraica ni dovolil hitro postregla, jo je zgrabil za vrat in jo davil. Ona je poklicala nato policijo. Prišla sta dva redarja, ki sta hotela Pleterška aretirati, toda on ju je sunil od sebe s tako silo, da sta popadala po tleh. Potem se je vrgel na prvega redarja in ga davil; drugega je zabodel z vilicami v vrat. Z velikim trudom so premagali rabijatnega rezervista. Okrožna sodnija mu je prisodila 6 tednov zopora s postom vsak teden.

Iz šentlenarskega okraja. V Gočovi je 19. t. m. v dveh razredih zmagala gospodarska narodna stranka. To bodi odgovor na vse lažnive napade v »Slov. Gosp.« (št. 50). Nadaljni odgovor pa bodi delo novega odbora na agrarnem polju. Hvala volilcem in v bodoče na obilnejše svidenje. Vaše ter naše geslo bodi: mir, ljubezen ter delavnost pod zelenim praporom!

Iz Gočove skuša neko človeče po vsi sili svoje narodne grehe podkavati tukajšnjim občanom. No, no, Nace, misliš, da smo pozabili, kako narodno zavednost si gojil, ko si se potikal po raznih železniških postajah?! Kar se pa tiče vere, je pa res »za

počt. Nace, uči se četrte božje zapovedi; ako si jo že pozabil od časa, ko si bil v semenišču. Te jo bo pa naučil Tvoj čestiti prijatelj od Št. Ruperta.

Iz Gočove. Cele petmeterske članke je prinesel zadnji »Slov. Gosp.« o naših volitvah. Zviija se in laže na vse mogoče načine. Bilo bi pod našo čast na to odgovarjati. Pač pa so se marsikomu odprle oči, kake laži in sovraštvo se seje pod zavetjem duhovniškega talarja. V kratkem več!

Gočova. Tistemu zares ubogemu vandrancu, ki se je obregnil ob neki kameniti steber v Gočovi, pojasnujemo, da pride na tisti steber spomenik generalu spufanega »Ochsenkondukterja«. Kaj ne da, nekajni vsenemec »Igo«, danes prvi svetnik »kmečke« zveze!

Zmaga v Gočovi. Lepa zmaga gospodarske misli v Gočovi je krasen uspeh vrlega našega moža, veleposestnika Fr. Krambergerja. Vztrajno, tiho in dosledno je delal — in njegovo delo krona uspeh! Čast mu in naprej po tej poti: gospodarsko delo vodi k napredku!

Nečuvane razmere na kolodvoru na Pragerskem. Na postaji Pragersko so različni nemški lapovi povzročili že vsakovrstne škandale. Na tej postaji službujejo nemčurski uradniki, ki slovensko občinstvo na vse načine izzivajo in brutalizirajo. Pred temi surovinami ni nihče varen. Če se jim kdo ustavi, ga še napadejo. Tako je 17. avgusta prišla neka slovenska družba na postajo Pragersko in v slovenskem jeziku zahtevala vozni listek. Takoj je bil ogenj v strehi. Kakor stekli psi so se nemčurski uradniki lotili slovenske družbe. Eden iz te družbe, uradnik R. iz Ljubljane, je šel v pisarno in je zahteval pritožno knjigo. Nemčurski uradnik pa mu je ni hotel dati, nego ga je začel zmerjati in psovati prav po nemško, tako da mu je g. R. končno v razburjenosti založil zaušnico. Državno pravdnštvo v Mariboru je z veliko vneto obtožilo radi te zaušnice g. R. hudodelstva po § 153 k. z., a je dobilo od višje instance nos in je slučaj prišel kot prestopek pred okrajno sodišče v Sl. Bistrico, ki je g. R. obsodilo na 14 dni zapor in v plačilo 50 K za bolečine. Ta nemčurski uradnik na Pragerskem bo seveda kmalu avanziral. Razmere na postaji Pragersko so javen škandal in zadnji čas je, da bi prišle že enkrat v državnem zboru na razpravo.

v Bi raje molčal! Iz Slov. Bistrice skuša najbrže g. kaplan O (zvatič) prikriti sramoto duhovnikov, ki niso šli pri zadnjih tako pomembnih občinskih volitvah volit. Prikriti, pravimo, kajti zatajiti se to žalostno dejstvo žalibože ne da! Kar se pa tiče modrovanja o »zaljubljenih« igrar, pa ima ravno g. kaplan O. najmanj povoda za njega: ali se nič več ne spominja Velike Nedelje?

v Umrl je pri Sv. Marjetki ob Pesnici v torek dne 13. dec. naduč. I. Spritzej.

Brežiški okraj.

v Občinske volitve v Brežicah pred upravnim sodiščem. Upravno sodišče je te dni obravnavalo o pritožbi dr. Benkoviča in drugov proti odloku okrajnega glavarstva v Brežicah radi volilnega imenika mestne občine brežiške. Pri lanskih občinskih volitvah je namreč glavarstvo ukazalo, pri sestavljanju imenika volilcev vzeti za podlago davčno napoved posameznih stanovalcev. Ker se je vsled tega ukaza pri sestavljanju imenika 19 Slovencev, ki so skupni lastniki enega posestva oškodovale s tem, da se jim je prisodil samo en glas, so vložili priziv na okrajno glavarstvo in zahtevali, da se vseh 19 sosesestnikov vrstijo v dotični volilni razred. Glavarstvo je priziv zavrnilo. Slovenci so na to vložili pritožbo na upravno sodišče in jo utemeljevali med drugim s tem, da davčne napovedi ne morejo biti podlaga pri sestavljanju imenika volilcev. Pritožbi se je ugodilo in glavarstvu ukazalo volilne imenike sestavljati ne na podlagi davčnih napovedi ampak na podlagi štaj. občinskega reda.

Čitalnica v Brežicah priredi v ponedeljek, na Štefanovo, 26. t. m. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah gledališko predstavo, humoristično trodejanko »Veleturist«. Začetek točno ob 7. uri.

v Sedemletni ubijalec. Pretečenega tedna sta se v Sevnici strela 5 letni Martin Kladnik in neki 7 letni fant; Kladnik je dobil od nasprotnika sunek v trebuh. Večer so nastopili znaki zboljenja, močno kašljanje, težko dihanje in velike bolečine v trebuhu; ob 2. po noči je otrok umrl. Vsled te tragične smrti dečkove je sodnija uvedla preiskavo.

V težki uri brez pomoči. (Celje, 16. dec.) — Kakor smo že poročali je posestnica Neža Simončič v Podsvetju porodila 17. t. m., ne da bi poslali po izkušeno babico ali zdravnika, čeravno je zdravnik pri prejšnjem porodu strogo naročil možu, pri zopetnem porodu na vsak način poklicati zdravniško pomoč, da porodnica ne izkrvavi. — Simončič je zanemaril tokrat svojo dolžnost in je poklical zdravnika šele drugi dan po porodu. Medtem je Neža Simončič umrla. Ferdinand Simončič je dobil za to dva meseca ostrega zapor.

v Ples »Rajhenburskega Sokola« se ne vrši 6. prosinca z ozirom na ples brežiške »Čitalnice«, ampak v nedeljo, dne 8. prosinca 1911.

Pišeece. Ako se pri nas poda popotnik iz farne cerkve pri pokopališču, pride v blato, iz katerega se težko skobaca, in gotovo si misli: aha, to so tiste moderne Pišeece, ki jih hočejo klerikalci »pre-

noviti«, in kjer so osnovali v to svrhu »katoliško« bralno društvo, »katoliško« posojilnico itd. Zdaj pa hočejo po katoliško do kolen v blatu hoditi, zato so kamenje izkopali in blata navozili. Kdor pa ima kaj opraviti pri občini, so mu na uslugo mati županja. Gospodje, ki se na cesti zbirajo in razne sklepe delajo, bi bolje storili, ko bi se za koristi občine brigali in ceste popravljali. — Popotnik.

Dobje pri Planini. (Odgovor na popravke). Gospodu Martinu Vrečku povemo, da tudi nam ni bilo znano, da je on tajniški posel v občini Dobje opravljal in nam je neverjetno, da bi mu kot hišnemu in zemljiškemu posestniku z večjim gospodarstvom pripuščal čas se s takimi posli baviti in ure daleč (Žeger—Dobje) večkrat na teden blato teptati. — Gospodu županu Pintarju! K Vašemu popravku v »Nar. L.« št. 49. pripomnimo, da je resnično in dokazljivo, kar smo čitali v »Nar. L.«, da občinski odbor v Dobju proti ljudskim interesom ravna. Ali hočete, da Vam s številkami povemo, za koliko so se plače občinskemu županu, tajniku in slugi zvišale? In to sedaj, ko imate pošto doma, prej pa se je moralo na Planino ponjo hoditi. Ali hočete, da Vam s številkami povemo, koliko ste dobili podpore, in imenujemo osebo, katera Vam je dotično pobotnico napravila? Ali hočete, da Vam dokažemo, da občinske ceste že niste več ko 6—7 let v najmanjši meri popravljali, pač pa občinske doklade leto za letom zvišavali? Toliko za danes, več »temnega« pa o priliki. Na svidenje!

Iz Bizeljskega. Dne 31. dec. 1910 se vrši ob 6. uri zvečer pri g. Blažinčiču občni zbor »Ljudske knjižnice« na Bizeljskem. Po občnem zboru veselica, petje, godba na lok in ples. K obilni udeležbi vabi odbor.

Pišeece. Klerikalce silno jezi, da niso oni kupili Zorčičeve hiše, ampak stara posojilnica. V svoji besnosti zdaj hujskajo proti njej, da bo prišla na kant, ker je drago plačala. Ne, ljubi prijatelji, drago ni plačano, samo žal vam je. Veste, kaj je rekel lisjak: »Grozde je prekisl.« Zavodu čestitam, da je prišel do lastne liše. Dragi Pišeečani, konec leta se bliža, oprimate se »Narodnega Lista« in naročajte ga. Mnogo zanimivih novic vam bo prinesel prihodnje leto iz vašega kraja in odkril bo naklepe naših klerikalcev brez izjeme in brez ozira na ime in stan. Vsak somišljenik naj dobi vsaj enega naročnika, kjer to ni mogoče, pa po dva skupaj. Na delo! V časopisju je moč!

Ljutomerski okraj.

a Čitalnica v Ljutomeru naznanja, da priredi na Silvestrov, t. j. Starega leta večer tombolo s krasnimi dobitki in prosto zabavo s petjem. O polnoči se vprizori alegorija »Staro in novo leto«. Vsa narodna društva v Ljutomeru in bližnji okolici se prosijo, da ne prirede na ta dan ničesar, temveč prihite k zabavi najstarejšega narodnega društva v Ljutomeru. Dobitki in darila se hvaležno sprejemajo. Odbor.

v Umrl je v Gornji Radgoni v ponedeljek večer župan, gostilničar in posestnik Janez Kürbis. Bil je strasten Nemec.

Iz Cvena. Na vprašanje »Narodnega Dnevnika«, kaj dela naša kmetijska šola, odgovarjamo, da je pred kakimi šestimi leti rajni g. Kukovec, takratni okrajni načelnik, povabil nas ter zastopnike naših sosednih občin v okrajno pisarno v Ljutomer ter nam rekel, da je sedaj vse potrebno storjeno in pripravljeno glede stavbe kmetijske šole na Cvenu, in nam razlagal, kako potrebno je, da se tudi kmet po zimi kaj koristnega in poučnega za svoj stan nauči. Obenem nas je vprašal, koliko bi prispevala ena ali druga občina oz. posestniki k šolski stavbi. Ko smo se o tem zjediniili, je rekel g. Kukovec: sedaj še samo treba to reč spraviti pri okrajnem odboru in zastopu skozi, da znamo, koliko boje tudi isti prispeval in potem se takoj začne s stavbo, ker drugo je itak že vse pripravljeno. No in mi smo živeli v nadi, da se bode v kratkem ustanovila šola, iz katere bomo zajemali mi in naši sinovi veliko koristnega. Pa žalibog je prišlo drugače. G. Kukovec nas je čez nekaj časa zopet poklical in nam naznanil, da obžaluje, da šole še tako hitro ne bomo imeli in da je vse njegovo dosedanje delo in trud zastopni, ker je neki gospod pri seji okrajnega zastopa stavil predlog, da se naj kmetijska šola dela pri Sv. Križu, ne pa na Cvenu, ker bi bila tam bolj v sredini okraja, in da so za ta predlog glasovali naši nemškutarski nasprotniki, katerim itak ni ljubo, da bi bila slovenska kmetijska šola blizu Ljutomera, in nekateri križovčanje; zato je njegov predlog glede prostora na Cvenu propadel. V tem smo se razšli. — Domu grede vprašam prijatelja, kako je to mogoče, da se je cela stvar, katera je že bila tako blizu svojega cilja, naenkrat tako zasukala, saj takaj se vendar ne gre za prostor, pač pa za to, da dobimo na Murskem polju slov. kmetijsko šolo? Tukaj vmes je osebnost in politika, katere ti ne razumeš in je boljše, da pustiva celo reč pri miru, mi pravi prijatelj. Jaz sicer ne vem, če je to resnica ali ne, to pa je resnica, da mi šole, katero bi že lahko imeli, še sedaj nimamo in sploh ne vemo, če bomo jo kedaj imeli ali ne. Zato se naj dotičnik, katerega ta naša šola zanima, obrne na omenjenega gospoda, kateri je to celo stvar povzročil, da mu pojasni sedanje stanje, ker podirati je lahko, ali zidati težko. — Kmet.

Kmetijska zadruga na Cvenu sklicuje dne 26. dec. t. l. ob 2. uri pop. v svoje prostore kmečki shod za Ljutomerski okraj. Na tem shodu se bo

delovalo posebno na to, da se odpravi strankarstvo med našimi kmeti ter da se vsi zedinijo v složno delovanje po edino le kmečkem programu. Vabijo se k temu shodu vsi kmetovalci in njih prijatelji brez ozira na stan. Dnevni red: 1. Pozdrav. Fran Puconja. 2. Kmečko vprašanje in organizacija; Alojz Kardinar. 3. Strokovna izobrazba kmetov; T. Pušenjak.

Malanedelja. Na prošnjo tukajšnje kmetijske podružnice je priredil g. Škrlec iz Vičane zadnjo nedeljo, t. j. dne 18. t. m. pri nas dve gospodarski zborovanji, ki ste bili z ozirom na dejstvo, da je to bilo razglašeno šele isto nedeljo po službi božji, dobro obiskani. Po maši je takoj najprvo govoril v šoli o napravi travnikov, oziroma kje vse in kako se dajo isti napravljati in o deteljni setvi po najnovejšem načinu. Navzočih je bilo okoli 100 kmetov. Popoldne se je vršilo zborovanje pri posestniku Košarju v Bodislavcih. Tukaj je razkazoval novi stroj, brzoparilnik »Alfa« za parjenje svinjske klaje, ki si ga je imenovali posestnik naročil in se je tokrat prvič poskusil. Skuhalo oziroma sparilo se je v njem vkljub precejšnji njegovi velikosti (drži 170 litrov) jako hitro, tem hitreje, ker je g. predavatelj vedel v tem času mnogo dobrega povedati in odgovarjati na razna stavljena mu vprašanja jasno in točno. Ker se je kazalo slabo vreme, je mnogo kmetov iz sosednih vasi ostalo doma. Vkljub temu je bilo tudi tukaj prisotnih nad 60 oseb. — Na obeh zborovanjih so kmetovalci izredno pazno sledili njegovim izvajanjem; njegova priprosta in domača beseda in iz lastnihkušenj vzeti gospodarski nasveti so napravili na zborovalce najboljši utis ter se je izrazila splošna želja, da bi nas ta naš »sokmet« v kratkem zopet obiskal. In obljubil je, da pride dne 29. prosinca drugega leta zopet k nam. Takrat pa le vse na zborovanje!

v Veržej. Vabilo na veselico, ki jo priredi bralno društvo na Štefanovo v šolskih prostorih. Vspored: 1. Šaloigri: »Črevljari« in »Bratranec«. 2. Prosta zabava s petjem, šaljivo pošto itd. v gostilni g. Rožmana. Začetek ob 5. uri zvečer.

Iz Murščaka. Umrla je 12. dec. najstarejša oseba v župniji Sv. Jurja ob Ščavnici, Ana Lap iz Murščaka. Rojena je bila 1. 1817; stara je torej bila 93 let.

Iz Vučjevasi na Murskem polju. V noči od 8. do 9. t. m. so tatovi nadučitelju Fr. Cvetku prebodli štirikrat ter tako umorili svinjo, vredno 120 do 130 K. Zločin so izvršili skoraj gotovo cigani, ki jih je glad privabil čez mejo iz bližnjega Ogerskega. Najbrž so jih preplašili fantje, da niso odvekle zaklane svinje s seboj, kar so bili brez dvoma nameravali. — V isti noči so zaklali zlikovci na enak način še večjo svinjo posestniku Kovarčiču v Dobravi, v obližju Vučjevasi, posestniku Šijancu v Zasadih pa so hoteli svinjo s pomočjo vojke odvesti v bližnje šume ter si ondi napraviti »kolone«. Na obeh krajih so bili pregnani. — V nedeljo, dne 11. t. m. zvečer pa je pri pos. Kardinarju v Vučjivasi pes izvohal cigana, ki se je spravil v slamo ležati. Prijeli so ga ter ga na vojkji gnali k orožnikom v Križevce. Med potjo je odkrito priznal, da je bilo za njim še četrto tovarišev, ki so poslali njega naprej, da bi zažgal, ko pa bi preplašeno ljudstvo hitelo gasiti, pa bi jo čedna tolpa primahala v hleve in stanovanja na drugem koncu vasi, kjer bi kradla »po notah«. — Naslednji dan so priredili kmetje lov na cigane, toda ti so že bili odnesli pete. Vse je zbegano in razburjeno. — Uvedla se je nočna straža.

Iz Ljutomera. G. davčnega upravitelja Ulma opozarjamo s tem, da blagovoli 1. dne vsakega meseca prihajati točno v urad; uradna ura je že ob 8., ne pa šele ob pol 9. ali pozneje. Strankam, ki prihajajo v urad v denarnih zadevah, je to čakanje sitno, ne glede na dejstvo, da se po nepotrebnem ubija čas. Prednik je bil v tem oziru vzoren.

Ptujski okraj.

Kaznovana surovost. 24letni posestnik Feliks Košanč v Vinskem vrhu pri Ormožu živi skupno s svojimi stariši Martinom in Marijo Košanč. Radi prevžitka starišev je prišlo večkrat do prepira, radi česar se je sin udal pijači. 5. okt. t. l. je prišel oče, star, slaboten mož, malo vinjen domov; zaraditega se je začel zopet prepir, pri katerem je bil navzoč kot dninar stari viničar Franc Čmager. Feliks Košanč je očeta obdelaval s pestmi in ga potem s Čmagerjem vred zaprl v prevžitkarsko izbo. Oba starca sta se oprostila na ta način, da sta odtrgala kljuko. Feliks ju je zopet zaprl in duri z žico privezal. Potem je z železnimi vilami dregal skozi okno in poškoval pri tem rože, ki so stale na oknu. Košanč je bil 13. t. m. od okrožne sodnije v Mariboru radi teške telesne poškodbe, radi utesnitve osebne svobode in radi hudobnega poškočovanja tuje lastnine obsojen v 4 mesečni ostri zapor s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

Iz Ptuja. Javna dražba premičnin iz konkurzne mase Jožefa Piricha se vrši dne 4. januarja.

Od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji se nam piše: 12. t. m. je v farovškem studencu ubila golida ali vedrica posestnika Franca Kokota. Že 10. v soboto so trebili studenec, kar je šlo srečno. V ponedeljek pa se je Ivan Horvat, cerkveni viničar, naveličal nakladanja v studencu, potem so po južini popoldne spustili Franca Kokota vanj, pa je pretežko vedro nakladal blizu 100 kgr., vrv se pretrga in vedra pade z vso silo kakih 10 m globoko na Ko-

kota. Glavo mu je preklalo, roko in nogo zdrobilo ter je bil k priči mrtev. Zapušča ženo in tri nepre-skrbljene otroke. — Vpraša se: kdo je kriv te ne-sreče? Delavci in župnik sodijo, da si je dotičnik sam vsled njegove trme kriv, ker so ga svarili, da je vrv za veliko težo slaba ter bi naj močnejšo pri-vezali, a on tega ni maral. Bil je sicer spreten in umen tesar, pa za taka podjetja vendar ni imel kon-cesije. Kar pa veleval zakon pri čiščenju studentev, globokih jam itd., niso vedeli delavci in morda niti tudi g. župnik! Oblasti naj doženejo, kje je krivda!

Iz Podvin pri Ptuj. Umrl je kmet Tomaž Čuh v Podvincih pri Ptuj dne 9. tm. Kot zvest in zaveden narodnjak in vzgleden kristjan je bil rajni splošno spoštovan. Bil je dolgo let občinski predstojnik in kot tak ter kot veleposestnik je volil vedno z nami. Ob veliki vdeležbi znancev in prijateljev smo položili moža dne 12. tm. k več-nemu počitku. Ta dan je bil ravno 75. njegov roštni dan.

v Mazač. Kakor se poroča iz Ptuja, se je konjederec Martin Winkler v Budini pri Ptuj pečal tudi z mazaškim zdravljenjem. Pod zavezo molčanja je prodajal kmetom za zbolelo živino neko zdravilno sredstvo in zahteval za male por-cije 4 K. Pred kratkim je dal neki kmet „prašek“ v preiskavo živinozdravniku. A tudi vsak drugi navadni človek bi spoznal „zdravilni prašek“ za mešanico iz pepela in peska. Konjederec je zdravil tudi ljudi. Tako je dal nekemu na pro-tinu bolnemu možu posebno zdravilo za 8 kron, kojega je — kakor kažejo poizvedbe — dan po-prej kupil v lekarni za 1 K.

v Lažnjiv hlapec in hudi konj. Iz Ptuja se poroča: Neki hlapec od Sv. Benedikta v Slov. Gor. se je pripeljal 16. tm. z dvema njeđljivima konjema v Ptuj in ju pustil stati v Gosposki nlici tik ob trotoarju. Posestniški sin Franc Osenjak iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju je prišel mimo in jeden konj ga je zgrabil za roko ter ga vgriz-nil. Na redarjevo vprašanje je hlapec najprej iz-javil da se piše Franc Koser in je doma od Sv. Trojice v Slov. Gor. Pozneje se je imenoval Koc-beka. Ker se njegovo pravo ime ni moglo dognati, so hlapca izročili sodniji.

Žetale. Naš klerikalček, prej hud Štajercijanec, ki je posebno rad čez druge zabavljal, se je mo-gočno razkoračil v družbi gospoda Krajca in kle-rikalnega ateka z lüftbalonom pri litru rujnega vinčka ter so začeli modrovati, kako bi ustanovili novo klerikalno posojilnico ali »šparkaso«, v kateri bi imeli omenjeni gospodeki prvo besedo. Stara hranilnica se jim namreč zdi liberalna, čeprav v njej sedijo skoro sami klerikalci; pa seveda ti mo-že so treznejše misleči. Ali smola je to, kajti še v staro posojilnico ni kaj nalagati. In obšel jih je opravičen strah pred klerikalnim polomom na Ko-roškem. Zdaj pa bodo menda ustanovili čukarsko gnezdo s sedežem pri kaplanu. Učitelj telovadbe bo, kakor se sliši, Lorberjev Jurček! Gospod ka-plan in Gašper sta pač zlati duši! Še vsaj kaj iz-tuhtata! In če peša vera, kdo pa je kriv? Sam Krajnc! Zakaj neki? Le poslušali bi bili jedno iz-med njegovih pridig! O samem liberalnem hudiču je govoril; zmerjal liberalce (katerih pač v Žeta-ah ni!) ter rotil samega Belcebuba, naj pride ter jih požre. Ljudje so se kar križali iz cerkve grede! — Kaplanov prijatelj.

Iz Žetal. Ker je začel naš gospod kaplan na toli nečevnem način med našim ljudstvom ruvati ter v časnike vlačiti popolnoma zasebne stvari o na-šem učiteljstvu, ga tem potom resno svarimo, naj pazi, da ga nekoč prav nepričakovano ne zadene Damoklejev meč! Prišli bomo s stvarmi na dan, ki bodo njegovo »mladeniško« srce v prav svetlo luč postavile! Tudi v najmočnejši hrast rado vre-že, četudi stoji v nižavi!

Od Sv. Barbare v Halozah. Vino je drago, pa bo šla cena še kvišku. Zato bomo hvaležni prej-šnemu tukajšnjemu kaplanu znanemu Rabuzi, ki je sedaj v Gornjem gradu in pa prejšnjemu gornje-grajskemu kaplanu sedaj našemu še bolj znanemu Berku. Ta dva vrlo mešetarita z našim vinom v gornjegrajskem okraju. Seveda z boljšim ni potreb-no mešetariti takim ljudem, ker se dobro blago sa-mo hvali in je glas o dobrem našem vinu že daleč na okoli znan. Prav pa je, če se tudi slabejše sorte spravijo v denar. Da se okrepi duševna vez med našimi Halozami in med oddaljenim gornje-grajskim okrajem, se tudi skrbi. Včasih pošlje Berk kako vinsko mešetarico tja ven, včasih pa dobi on obiske iz Gornjegograda. No pa to ni nič hudega, to je le iz starega prijateljstva, kaj ne farovska Malika in pa sodnikova Micika? Gospod so pa fest fant, ki se še tudi lepim židovkam dopadejo, kaj bi tedaj katoliške device ne hrepenele za njimi!

v Kaplan Kranje obsojen. Kaplan Kranje v Žetalah je razžalil na dopisnici župana v Pivolah Mihaela Grascitza, ob priliki ko je Grascitzev sin ubil nekega fanta. Grascitz je Kranjca tožil pri okrajni sodniji v Rogatcu. Pri razpravi je Kranje priznal krivdo in se opravičeval češ da je zelo nervozen. Sodnik ga je obsodil na globo 30 K ozir. 6 dnevni zapor.

v Skrivnostni dogodek. Iz Ptuja se poroča: V noči 20. tm. ob pol dveh je začelo goret v hiši davčnega eksekutorja Jožefa Horvata. Ogenj je izbruhnil v delavnici tamkaj stanujočega izdelo-valca instrumentov Janeza Simoniča, ki je vničil celo delavnico. Ko je Simonič slišal v delavnici stopinje, je šel pogledat in pri tem je nekdo

ustrelil. Simonič je bil zadet v nogo in podal se je v bolnico. Pijonirji in požarna bramba so ogenj kmalu lokalizirali. Mestni policiji se je cela stvar zdela skrivnostna in temna, zato je Simoniča are-tirala, ravno tako njegovega brata, ki je prišel 19. tm. v Ptuj.

v Aretiran vlomilec. 22. letni vagant Franc Koletnik iz Repičev (ptujski okraj), je bil 19. tm. aretiran radi zločina vloma in tatvina. Vkradel je 17. tm. trgovcu Šostariču pri Sv. Vidu en zaboj jajec vrednih 123 K in dvema hlapcema perilo in obleko v vrednosti 25 K. Koletnik je bil še le 16. t. m. izpuščen iz 14 dnevnega zapore radi tatvine.

Štajerski deželni šolski svet je imenoval definitivnega učitelja na ljudski šoli v Ormožu Viljema Hribarja definitivnim nadučiteljem na šti-rirazredni nemški ljudski šoli v Ormožu.

V Trgovišču pri Vel. Nedelji je izvoljen za žu-pana Jožefa Skuhala.

V Ivanjovcih pri Ormožu se je 19. t. m. otvo-ril in izročil splošnemu prometu novi brzozajvni urad.

Slovenjegraški okraj.

Iz Šoštanja. Čudne zabave poznajo pri nas ne-kateri ljudje. V noči od nedelje na ponedeljek je nekdo na farnem pokopališču polomil skoro vse železne križe in porušil tudi nekatere kamenite spomenike. Čudno, da nikdo tega ni slišal, četudi stoji kaplanija tik poleg pokopališča. Upamo, da se našim drugače pridnim orožnikom posreči najti storilca. Storil je to kdo v blaznosti ali kaka pijana druhal.

v Cestni ropar. Dninar Jurij Hudej iz Pameč pri Slov. Gradcu je šel 15. tm. ob 4. zjutraj malo natrkan iz neke gostilne v Pamečah mimo opekarne Franc Rotovnika v Trobje. Nenadoma je stopil predenj iz opekarne nek 30 letni mož s ka-puco črez glavo in krepelcem v roki; zgrabil je Hudeja za pleča in zahteval denar. Napadenec je v strahu izročil potepuhu 3 K, kar je pa bilo za njega premalo; zahteval je ves denar. Nato je Hudej še izročil ostalo gotovino K 1'20, na kar se je vlačugar odstranil. Po »klativitezu« se pridno poizveduje.

v V Vuzencl tamošnja CM podružnica ne more o božičnih praznikih prirediti običajne ve-selice, ker se ni moglo dobiti prostorov pri slo-venškem županu in gostilničarju Mravljaku, dru-god jih pa ni. To je tembolj obžalovati, ker je imela lansko leto veselica krasen gmoten in moralen uspeh. Upamo pa, da bode mogoče pozneje ovire odstraniti ter zamujeno nadomestiti.

v „Mežnar“ in njegova hči. Pri Sv. Martinu poleg Slov. Gradca se je v zadnjem času vodno bolj govorilo, da ima „mežnar“ Anton Kolar s svojo nezakonsko hčerjo Marijo Homer prepovedano raz-merje. Sedaj se je izkazalo da se hči nahaja v drugem stanu. Oče in hči sta že vsled tega izro-čena tukajšnji okrajni sodniji.

v Sama zažgala? Pred kratkim je izbruhnil po noči ogenj v hiši zakonskih Jurija in Elizabete Zaveršnik v Mislinjah, ki je v kratkem uničil po-slopje do zidu. Zakonska sta poslopje še le pred kratkim zavarovala pri North-British zavarovalni družbi na Dunaju in sicer za dvakratno svoto resnične vrednosti. Vzrok požara ni znan, sumi se, da sta zakonska sama zažgala. Vsled tega se je uvedla proti njima sodnijska preiskava.

Za lekarno v Šoštanju se poteguje, kakor smo že javili, nemški farmacevt Alfred Birschitz iz Ptuja. Pomnite to, občine! Kako zagrizeni naši narodni nasprotniki se razvijajo baš iz nemških ali renegatskih lekarnarjev, vam kaže mnogo pri-merov!

Konjiški okraj.

Iz Žič. Odkar je zasedel nadučiteljsko mesto pri nas žalostno prosluli Jos ef Čuček, ga ni bož-jega miru več pri nas. Spor med vaščani, ki je nje-govo delo, zavzema že takšne oblike in dimenzije, da postaja stvar opasna. Pred vsem vodi on pri alkoholu in kvartah z vso energijo štajercijansko politiko, torej politiko, ki more nam kot Sloven-cem postati skrajno nevarna. Pri bodočih občin-skih volitvah boče na vsak način spraviti prizna-ne štajercijance v občinski odbor, in sredstva, ki se jih v to poslužuje, niso ravno najfinejša. Že se-daj pravi staro in mlado: Moj Bog, to se bodo ljudje pobijali pri prihodnjih volitvah! Pa ne samo proti taki politiki našega nadučitelja nam je treba zavzeti stališče — tudi kot pedagog se nam je za-čel kazati Čuček v luči, da je treba vse zastaviti, da se pride v okom veliki škodi, ki nam preti od učiteljevanja takšnega samopašneža. Vsa vas že govori, koliko in kako malo more Čuček vzdrže-vati disciplino in red v svojem razredu — pa to bi mu še človek naposled opravičil: energija in značaj sta dve ozko spojeni stvari — in kakšen je — vsaj političen — značaj Čučkov, o tem se je že mnogo pisalo. Pa kar je začel prakticirati sedaj Čuček, to meji že na skrajno nazadnjaštvo, na su-rovost. Udaril je 17. t. m. svojega najboljšega učenca Alojzija Slanca za nič s tako močjo po gla-vi, da revež že dve noči ni mogel spati, da ima zateklo celo udarjeno stran glave. Občudujemo mirno kri starišev, ki takega postopanja s svojo deco takoj ne naznanijo sodniji. Tega nam bi še manjkalo, da bi renegatje Čučekove vrste prete-pavali naše slovenske otroke! — Slavni deželni

šolski svet štajerski pa opozarjamo in prosimo, da nam skuša odvzeti takega »Prügel-pedagoga« ter ga naj postavi kam v nemške kraje! Nemške in nemčurske učitelje v nemške, slovenske, s slo-venško deco čuteče učitelje pa v slovenske kraje — taka deviza naj bi veljala, in mnogo pritožb bi bilo nepotrebnih. Povdarjamo pa še, da mera Čuč-kovih grehov še ni dovolj ožigosana — dalje o priliki.

v Nemško pevsko društvo v Konjelah je imelo 9. tm. občni zbor. Volil se je novi odbor, v katerem paradirajo zopet odlični in pristni Nemci, kakor nam kažejo imena Radič (brivec), Antonič (občinski tajnik), Perklič (krojač) itd.

Gospodarski paberki.

Kuga na gobcu in parkljih.

Kakšna je ta bolezen?

Pred vsem je jako nalezljiva. Kaj lahko se je nalezje zdrava živina od bolne, ako stoji z njo sku-paj v istem hlevu, prenaša pa se strupena snov ravno tako lahko iz hleva v hlev po gnoju, po bla-tu, ki se drži nog, in na druge slične načine.

Bolezen ne napada le govedi, ampak vse vr-ste naše domače živine, torej tudi svinje, konje, ovce in koze. Dočim se pojavi pri govedu tolikokrat v gobcu kakor na parkljih, se prikaže pri svinjah, ovcah in kozah večkrat na parkljih, nego v gobcu, pri konjih pa samo v gobcu.

Okužena žival skoro vsakokrat zbolí; zbolí pa tudi lahko v drugič žival, ko je bolezen ravnokar prestala, ako se je na novo okužila. Po nalezbi preteče 3—10 dni, predno žival zbolí.

Kako je bolezen kot takšno spoznati? Najprej, kako v gobcu? Živinozdravnik Dular jo opisuje tako-le: »Sluzna koža v gobcu je otekla in z vleč-ljivo sluzo prevlečena; žival ne žre in ne prežve-kuje, ker jo gobec boli. Pri bolni živini se opazuje naglo hujšanje. Žeja je pomnožena, mleko se zmanj-ša, in to, kolikor ga žival daje, je rumenkasto. V zgornji čeljusti, posebno na tistem mestu, kjer manjka zob, na jeziku, na sluzni koži spodnje in zgornje šobe se prikažejo mehurčki, kakor leča veliki. Ti mehurčki so napolnjeni od začetka s čis-to tekočino, kasneje pa postane ta tekočina bolj kalna. Mehurčki kmalu popokajo, iz njih nastanejo male ranice, ki se v 8—10 dni zacelijo. Vročnica ni velika, žila komaj nekoliko pomnožena, dihanje je navadno. Ker je gobec močno boleč, ne more žival žreti, kakor tudi ne prežvekovati, posebno ji na-pravlja trda klaja hude bolečine. Pri kravah se na-hajajo podobni mehurčki tudi na vimenu, seskih in spolovilu. Pri svinjah se prikažejo mehurčki na rilcu in gobcu.«

Kako se pojavlja bolezen na parkljih? Opazi se, da je koža nad parklji, med njimi in na peti otekla in močno občutljiva; pri beli koži se opazi tudi rudečina. Na rdečih in oteklih delih se prikažejo mehurčki, kakor v gobcu, ki tudi kmalu popokajo; namestu mehurčkov nastanejo male ranice in kras-te. Žival težko in previdno hodi. V 8—10 dneh ranice popolnoma ozdravijo. Pri svinjah se mehur-ki, ranice in kras-te večkrat razširijo od parkljev do bincija. Pri ovcah pa tudi pri svinjah, ki se je goni n. pr. na prodaj, se začno živi deli med parklji gno-jiti, in ti večkrat odpadejo. Izmed parkljev teče pogosto vodena tekočina, in kasneje tudi gnoj.«

Kuga v gobcu in na parkljih sicer ni nevarna za življenje, vendar povzroča veliko škodo na ta način, da živali zelo shujšajo, da dajo malo mleka in da je kupčija z živino za delj časa celo zaprta. Pač pa večkrat poginejo teleta, ki sesajo mleko od bolnih krav.

Kako je živino kuge varovati?

Žival, na koji so se pojavila znamenja kuge, je takoj odločiti od druge ter dejati v poseben hlev. Nobene živali, ne okužene, ne zdrave, se naj ne goni iz hleva, ampak vse naj ostanejo skrbno zaprte v hlevih, seveda v dobrem zraku. V vsakem hlevu naj streže posebna oseba ter naj nobena teh ne prestopi praga drugega hleva. V hlev, v kojem je zdrava, kakor v drugega, v kojem je bolna živina, se naj ne pusti nobenega tujega človeka razven živinozdravnika; pa tudi prebivalci hiše, pri koji je živina zbolela za kugo, naj ne hodijo v tuje hleve.

Kaj je storiti, ako je živina za kugo zbolela?

Pred vsem je naznaniti to županstvu, ki spo-roči o kugi okrajnemu glavarstvu. To-le pošlje ži-vinozdravniku, ki bo natančneje ukazal, kaj je sto-riti, da se kuga ne razširi ter kmalu zaduši. Sicer pa bodo tudi županstva imela predpise, po kojih se je posestniku držati. Ukaze kakor prejšnje je suro-go izvrševati, če se hoče zatreti bolezen in ogniti občutni kazni.

Ali se tudi človek more naleziti te kuge? Da, tudi človek se je lahko nalezje; a tudi njemu ni ravn-o nevarna; vendar povzroči nekuhanu mleko bol-nih živali zlasti pri otrocih v ustih in nosu enake mehurčke in bolečine, kakor pri živalih. Zaradi te-ga se surovo mleko takih živali ne sme zavživati in je ostro prepovedano, tako mleko prodajati. Kar velja o mleku, velja tudi o siru, smetani in si-rovem maslu. Razgrete na najmanj 70 stopinj Cel-zijev so te stvari neškodljive. Ravno tako neškodlji-vo je človeku tudi meso bolne živali, če so se deli, na kojih se nahajajo mehurčki in ranice (gobec, noge i. dr.) odpravili. — Z opisano boleznijo preti naši živinorejci velika škoda in je v prvi vrsti od živinorejcev samih odvisno, v koliki meri je bo za-

dela. Da se bo čim prej ustavila, se bolezen, kjer je nastopila, ne sme prikrivati, in se morajo ukazi in predpisi izvrševati jako natančno. »G. N.«

O rabi žveplenokislega amonijaka.

Piše I. G.

Kmetovalci so prišli do prepričanja, da čilski soliter ni najboljši dušičnati gnojilo, ker je predrag in ker dušik iz njega prerad uhaja v zrak, oz. ga voda izpira iz zemlje in vpliva enostransko na rast rastlin. Izbrali so si rajši žveplenokisli amonijak, katerega vrednost so preizkusili že praktično in ki ga odlični strokovnjaki priporočajo kot izvrstno in najboljšo nadomestilo za čilski soliter.

Žveplenokisli amonijak je drobno zrnato, suha belkasta ali zelenkasta sol, ki se da prav dobro trositi. Najboljša vrsta ima znamko »Solnce«. Shraniti ga moramo na suhem prostoru, potem ne izgubi ničesar in čaka do uporabe. Največ žveplenokislega amonijaka se prideluje na Češkem, katerega pa se izvozi največ v bližnjo Nemčijo, ker so tamošnji kmetovalci že spoznali veliko vrednost tega dušičnatega gnojila in so popolnoma opustili gnojenje s čilskim solitrom. Ostali del porabijo češki in moravski poljedelci.

Pa tudi pri nas se ga po malem poprijemljejo naši kmetovalci, kjer pa tega še niso storili, naj v svojo lastno korist storijo to čimprej. Da pa žveplenokisli amonijak res dobro vpliva na rast raznih želišč, treba ga pravilno rabiti, drugače izostane učinek, kar pa je velika škoda za kmetovalca.

Kakor že omenjeno, se nahaja dušik v žveplenokislem amonijaku v taki obliki kot v hlevskem gnojilu. S pomočjo glivic se izpremeni potem v soliterno kislino, katero rastline uživajo. To je pa velikanskega ekonomičnega pomena, ker se prepreči s tem preobilno uživanje, pač pa je učinek dušica dolgotrajen, ker zalaga rastline ves čas rasti enakomerno. Da se izpremeni dušec v žveplenokislem amonijaku v soliter, dušičnato hrano za rastline, katerega jim nikoli ne primanjkuje.

Vreme nanj nima skoro nobenega vpliva, vendar vpliva na rast najbolj v vlažnih in toplih letih. Po mnogih poizkusih se je tudi dognalo, da žveplenokisli amonijak, ki ostane v zemlji, ker ga niso mogle rastline porabiti, koristi potem drugi rastlini, ki pride na tisti prostor. Žveplenokisli amonijak se priporoča za vsako vrsto zemlje, razun kisle barjanske in preveč močvirne, katere moramo z osušenjem za to pripraviti. Kot gnojilo ga trosimo vsem vrstam žita, trave, gomoljnic, vinski trti in hmelju. Na 1 ha ga potrebujemo približno 100—200 kg. Če ga rabimo za gnojenje k ozimini v jeseni, trosimo ga ob setvi, če ga rabimo za gnojenje spomladi, potrosimo ga kolikor mogoče zgodaj, da ga rastline že imajo, ko se vzbudi rast. Tudi travnike kolikor mogoče zgodaj potrosimo z njim, da je dušik že v zemlji pripravljen ob času ozelenitve.

V drugih slučajih ga trosimo 1—4 tedne pred setvijo, lahki zemlji pozneje, težki preje. Natančnejših navodil nimamo za to, ampak vsak kmetovalec z malimi poskusi določi, kako in kaj njegovi zemlji najbolj ugaša.

Žveplenokislega amonijaka ne smemo nikdar mešati in trositi obenem s Tomaževo žlindro in drugimi gnojili, ki imajo v sebi apno, ker bi se amonijak oprostil in bi šlo mnogo dušica v izgubo. Prej imenovana gnojila trosimo 14 dni do 3 tedne prej ko žveplenokisli amonijak in jih takoj povlačimo. Po preteku 14 dni potrosimo tudi amonijak, ki ga tudi dobro pobranamo, da je plitvo pokrit in pomešan z zemljo.

Posebno potrebno bi bilo za vinogradnike, da bi gnojili vinski trti z žveplenokislim amonijakom v zvezi z drugimi gnojili. Vinska trta porabi iz zemlje ogromno mnogo snovi, na kar pa se naši vinorejci premalo ozirajo, in se ne more govoriti o racionalnem (umnem) nadomeščanju redilnih snovi. Zato pa tudi zaostajamo s svojimi trgatvami za onimi v Nemčiji, kar se tiče množine in kakovosti pridelka. Uporaba žveplenokislega amonijaka pa preprečuje na vinski trti tudi razvijanje raznih bolezni, kar se je posebno letos opazovalo.

Nove vrste čebele. Čebela je dobila tekmece v podobi mravlje, ki so jo zasledili v Meksiki in jo imenujejo mirmecocistas mexicanus. Ta producirajo, kakor je izjavljeno v pariški akademiji znanosti, ravnotako okusen med, kakor čebela. Belgijski učenjak dr. Wesmail, ki je razpravljal pred akademijo o tej mravlji, pravi, da ta tvori poseben razred med mravljami. Gnezdo ima 60 do 80 cm pod zemljo. Je bolj svetla od ostalih mravelj, popolnoma drugačne telesne sestave in ima zadnji del telesa velik, v katerem se nareja sladki sok; dr. Wesmail trdi, da bi se ta mravlja tudi v Evropi lahko vpeljala in udomačila radi produciranja medu.

Da dobimo čisto vino. Kupec ne gleda samo na dobroto vina, marveč tudi na barvo in čistoto. Motnih vin nikdo ne kupuje rad. Da dobimo vino kmalu čisto, se priporoča, da ga razpostavimo, ko je popolnoma povrelo, mrazu. To se naredi najlažje na ta način, da odpremo ponoči kletna okna. To je delati pa šele proti koncu meseca novembra, ko smo gotovi, da vino ne kipi več. Ko se je vlegla nesnaga na dno posode, skrbeti je, da se vino čimprej pretoči in loči s tem od drozja. Tudi pre-

takanje pospešuje čiščenje vina, ker se spoji beljakovina, ko pride z zrakom v dotiko, z zračnim dušikom, in se nato strdi. Strjena beljakovina se kmalu vleže na dno. Najboljši čas za pretakanje je meseca decembra ob mrzlih in jasnih dnevih. Čim bolj je vino mrzlo, tem manj ogljenčeve kisline izgubi pri pretakanju in tem boljši okus ohrani.

Zdravilna vrednost sadja. Splošno znano je delstvo, da je uživanje gotovih vrst sadja zdravju zelo koristno; manje znan je vpliv posameznih sadnih vrst na pojedine organe človeškega telesa.

Citrona je takorekoč biser med sadnimi vrstami. Ona čisti kri, premaka in čisti sluznice in žleze telesa. Vztrajno in zmerno rabljen oživilja sok celo zamrla (siva) mesta v sluznicah. To se n. pr. opazi v vratu. Citrona razkraj (raztvorja) kamenne tvoritve, protinaste in revmatične sklade, usmrti tvoritve glivic (difterijo). Skrči krvne cevi, v čemur obstoja kri ustavljajoča moč in pospešitev razširitve žil.

Pomaranče delujejo polajševalno; tudi one premakajo sluznice, vendar jih bolje elektrizirajo. Lupine citron in pomaranč imajo v sebi iste elektrizirajoče grenčice kakor breskve, samo dosti gostejše, in imajo enak učinek, če se varčno rabijo. Breskve in marelice oživljajo želodec, pospešujejo delovanje pljuč in pred vsem jeter za žolčno izločitev. Lupina je posebno dosti vredna.

Jabolko je ena najplemenitejših sadnih vrst; v njem se nahaja mnogo železa in se torej priporoča za pomoč krvne tvoritve pri bledici. Jabolko ima mnogo kisika, kojega oddaja krvi, vsled česar olajšuje delovanje pljuč v astmatičnem stanju. Pred vsem pa redi vranico (slezeno) in vsled tega možgane. Iz tega torej sijajni uspehi pri živčnih boleznih, ki se dosežejo s hrano iz otrobovega kruha in jabolka. Jabolko je iz enakih vzrokov tudi dobro kot primerjavno in uspevalno sredstvo.

Hruška je zelo redilna in ima mnogo apna za tvorbo kosti; ono se v prvi vrsti raztaplja (razmaka) vsled slin in se izločuje iz ledvic. Zato goni vodo (scalino) močnejše kakor drugo sadje; če se pa hruška slabo prežveči, dela sitnosti želodcu in črevesom in zapira ne le iste, ampak pri slabih ledvicah tudi scalne kanalčke.

Slive zelo redijo. One delujejo močno na črevo; radi tega lahko vsled občutljivosti črevesa ali nezmernosti nastane driska. Zato pa čistijo črevne gube. Ker lupine (olupki) rade vrejo (se kvasijo), povzročajo napihovanje (vetrove) in napenjanje telesa. Pri slabem črevesu se torej slive naj lupijo.

Grozdje razkrajja in čisti kri, pljuča, jetra in drobno. Grozdna kožica vsebuje česlovino in se v želodcu izluži.

Jažode so bogate na fosforju, zatorej so izvrstna hrana za živce. Ako se v veliki množini uživajo, razdražijo kri do vročnice, (koprivasta vročnica vsled uživanja jažod).

Orehi dajejo živčno toliščo, posebno kokosov oreh in kokosovo mleko, ako sta zrela. Žal se zrelo sadje ne razpošilja. Mandelji in laški orehi vsebujejo v lupinah prusko kislino (Blausäure), zato se rade ustavljajo v vratu in v glasotvornicah in povzročajo hripavost. Najboljši in najprikladnejši so leščniki. Njim blizu stoji bukevca.

Figa in dateljini so zelo izborno živilo; ali njihov posebni učinek se deloma zgubi vsled sušenja. Sveža prežvečena figova zrnca so zdrava, posušena zamašijo lahko kanalčke jeter in ledvic.

Tomata (rajsko jabolko, paradižnica) stoji med sadjem in zelenjavo; ista gre skozi ledvice in vranico (slezeno), ter čisti kri in živce. Pri lišaju, prišču (izpuščaju), iztokih in vseh vrstah pokvarjene krvi prekaša ista na daleko sadje.

Iz tega se razvidi, kako hasnovito je lahko uživanje sadja za zdrave in bolne, če se pri izboranju sadnih vrst ozira na njih učinek na človeške organe.

Kako se odvaja voda iz zemljišča? Na zemljišču se skuplja toliko jarkov, kolikor jih je potrebno za odvajanje podzemne vode. Jarki morajo biti približno 1 m globoki in na dnu 20 do 30 cm široki. Ako je zemljišče ravno, je najboljši, da se jarki skupljejo kvadratno. Ko ste skrbno določili vodoravnost dna v jarkih in ko se prepričate, da potrebna voda brez ovire odteka, da jarki »vlečejo«, se zabijejo po dolžini čelga jarka v razdalji 125—150 cm navskriž mali, debeli lesovi, dolgi kakih 40 cm. V gornji križ se položi en sveženj grmičevja ali takozvane fašine, ki pa morajo jarek v širokosti popolnoma izpolniti; svežnje se pokrije najprej s kosi ruševine, potem pa se jarek zopet zameče in s tem so priprave za razsuševanje dokončane. Ako so pa tla peščena ali rahla, se morajo jarkove strani podpreti z deskami, da se ne sesujejo; v trdni ilovnati zemlji to ni potrebno.

Pokončevanje podgan in miši. Dosti sredstev je za pokončevanje podgan in miši; manj znano bo sledeče: Navadna goba se razreže v male kose, ki se potem sprajijo v surovem maslu. Dišeči kosi gobe se potem izločijo in podgane ter miši jih zelo rade požirajo. V želodcu živalic naraste goba in jih tako usmrti.

a **Zadružna Zveza v Celju** priredi v dneh 28., 29. in 30. decembra 1910 zadružni poučni tečaj v celjskem »Narodnem domu« po sledečem sporedu: V sredo, dne 28. dec. dopoldne: knjigovodstvene vaje in popoldne: predavanja. V četrtek, dne 29. dec. dopoldne: knjigovodstvene vaje in popoldne: predavanja. V petek, dne 30. dec. dopoldne: knjigovodstvene vaje. — Pri knjigo-

vodstvenih vajah se bodo sestavljali računski sključki, zato naj se tečaja zanesljivo udeležijo tisti vseh tistih zadrug, ki sami še ne znajo napraviti bilanc, ozir. skleniti računov. Prinesejo naj na tečaj vse glavne in pomožne knjige, zlasti njo bilanco in zadnje inventure (izvlečke). Pri predavanjih se bo oziralo na praktične potrebe. G. dr. Božič predava o menicah in čekih, g. dr. Kalan o davčnih zadevah, g. Miloš Stibler o sedanjem položaju našega zadružništva s posebnim ozirom na denarno krizo. Pripravljajo se še nekatera praktična temata. Brezdvomno bodo oba popoldneva prav lepa in poučna, vsled česar je želeli, da se članice teh predavanj polnočevalno udeležijo.

Kako se naj ravna s kokoši, da umrejo po čim. Pred vsem se mora paziti, da so kokoši snažne in na toplem. To je zraven dobre hrane glavna reč. Kokoši morajo zraven toplega kurnika imeti tudi nekaj prostosti in priložnosti za brskanje in kopanje v pesku. Obilna hrana naj obstoji zjutraj in zvečer iz mehke, mlačne piče (zobanja), iz kruha, namočenega v mleku, krompirja, otrobov, mesnih in mastnih odpadkov; opoldan zadostuje nekaj različnih žitnih zrn. Voda mora biti vedno sveža in čista, pri mrazu mlačna. Odpadke od zelenjave, ki so kuhani in primešani zobanju, imajo kure zelo rade; sploh jim gre v slast menjava pri piči. Na tak način bo redko izostalo, da bi kure redno ne nesle.

»Dr. Rosa-balsam za želodec« se uporablja že več kot 40 let kot domače zdravilo, ker pospešuje in urejuje prebavo s svojo lahko in neškodljivo odvajalno zmožnostjo. Dobiva se v lekarni B. Fragnerja, c. kr. dvor. zalagatelja v Pragi in v vseh lekarnah. Glej inserat!

Razne novosti.

Napredna hrvaška občina. Občina Petrovo-selo v Bački je po svojem občinskem odboru glasno sklenila, da v svojem območju zatire vse šnopsarije, krčme pa zniža na samih deset. Obenem se je občinski odbor obrnil do vseh merodajnih oblasti s prošnjo, da ne dovoli nikomur več točenja žganja in se ne izda nobena nova krčmarska koncesija.

Zamorske lepote v Banatu. Angleži in Buri se na vse mogoče načine protivijo zakonskim zvezam z afrikanskimi rojaki. Prizadevajo si dognati postavo, ki bi branila zakon Evropejcev z zamorci. S tem bi se sovražnemu rodu odvzel glavni življenjski pogoj. A črni narod si je znal pomagati in si izvolil vročevrve Madjare za ljubimce črno-poltnih zamorskih lepotic. Te dni je došla tretja ekspedicija pod vodstvom arabskega popotnega maršala, obstoječa iz 50 zdravih in močnih zamorskih deklet iz Natale v Banat, da bi našle pri ognjevitih sinovih puste tisto, kar jim odrekajo odurni Angleži in Buri. In glejte, Parkasi, Lajosi in kakor se vsi ti imenujejo, se niso dali dolgo prositi za naklonjenost. Mnogi so našli tako dopadenje na črnih hčerah afriških, da jim hočejo slediti v njihovo domovino. Seveda igra pri tem blesteči svam mon važno ulogo, in tako bodo prišli vsi na svoj račun, tudi popotni maršal, ki je obljubil za mesec januar novo izbiro črnih devic. A Madjarke se s tem baje ne strinjajo popolnoma; kajti njih pritožba pri podžupanu je spravila to »črno« zadevo v vednost madjarske justice, ki se je podvizala opozoriti ministerstvo zunanjih zadev na to »črno« invazijo.

V arveški okrajni zastop sta izvoljena v kmečkih občinah slovenska odbornika Sivec in Čepe (zastopnika obč. Gradišče).

Iz Lukovice na Kranjskem. Občinski odbor lukoviški je imenoval soglasno g. Josipa Žmavca, c. kr. deželnega sodnega svetnika v Novem mestu, svojim častnim občanom za njegove zasluge, ki si jih je pridobil za časa svojega službovanja na Brdu za ubožni zaklad te občine. — Čestitamo!

V Krškem je umrl v soboto g. Ant. Jugovic. V času najhujših narodnih bojev je stal rajnik poleg par someščanov v narodno naprednih vrstah kakor skala, ne boječ se vladnega pritiska niti zamere sosedov. Pokojnik zapušča vdovo iz znane narodne rodbine Papeževe. Bodi iskrenemu narodnjaku rahla zemlja domača!

V Učno potovanje slovenskega učiteljskega društva v poletnih počitnicah prihodnjega leta se namerjava prirediti učno potovanje slovenskega učiteljskega društva na slovanski jug. Glavni namen tega potovanja je spoznavanje šolskih razmer v slovanskih deželah in sicer v Dalmaciji, Bosniji, Hercegovini, na Hrvaškem in Srbkem.

Listnica uredništva.

Zdole: Ljuba duša, to vendar ni za javnost. Kaj pa naše čitatelje brigajo vaši zdolski botri? Kaj drugega! — **Sentienarčki okraj:** Iskrene čestitke k uspehu po trudapolnem delu! Na tej edino pravi poti naprej! Srčna hvala za poslano! Vsele božične praznike in srečno Novo leto. S.

Prekorje, B. S.: Žal da tudi danes še ni mogoče! Pa gotovo pride v noveletni številki. — **Pozdrav.** — **B., Dunaj:** Istotako! Je hudo, ko imamo vedno premalo prostora! — **Žetale:** Ono drugo bom porabil prihodnjič! Hvala in zdravi!

LISTEK.

Na sveti večer.

Črtica. Spisal Rudolf D-k.

Lep sveti večer je bil ono leto, kakoršnega se ljudje že dolgo ne spominjajo. Nikjer ni bilo snega in topel jug je žvižgal okrog oglov. Popoldne je sijalo sonce tako toplo, da bi marsikdo mislil, da je velika noč. Tuintam si slišal iz ust kakega vremenskega proroka besede: „Zeleni božič, bela velika noč“.

Ker je bilo vreme tako lepo, so dijaki veselo hiteli iz zaduhlega mesta domov v naročje svojih starišev. Marsikateri je že videl v duhu veseli smehljajoči se obraz svoje dobre mamice, ki reže kolač in deli domačim... Kako lepe so te sanje, kdor jih še ima!

A Toneta Bogataja, ki je šel peš z majhnim zabojčkom na hrbtu v dve uri oddaljeno vas, so objele žalostne misli in z obupajočimi očmi je zagledal v daljavi še kake pol ure hoda svojo rojstno hišico... Kako je druga leta hitel k njej, a letos?... Bolj ko se je bližal domu svojega očeta, tesneje mu je postajalo pri srcu. Še zadnje binkošne praznike je videl svojo ljubljeno mamico, a njene oči so bile že motne in tudi spomin jo je že zapuščal. Kako je plakal naš ubogi Tone, ko ga mati na binkoštni pondeljek ni več poznala... Niti besedice ni več spregovorila, niti ene ljubeznipolne besede ne... in proti jutru so odnesli angeljčki njeno pobožno dušo v nebo. Srce se mu skrči pri tem premišljanju in sapa mu zastane... Noge mu postanejo težke in truden sede na bližnji mejni kamen. Zabojček položi zraven sebe, glavo podpre z rokami ter se zagleda v vrhove daljnih gora, za katere ravnokar sonce zahaja.

Iz tega premišljanja ga vzbudi znani glas: „Hoj, Tone, kaj pa ti tukaj sediš? Še prehladil se boš.“

„Jaka,“ pozdravi Tone Bogataj svojega znanca, „a, ti si? Zdravo, kam pa greš?“

„Beleničevi so poslali po mene, naj pridem pomagat teletu na oni svet... Pa si precejshujšal, kar se nisva videla... Kako dolgo pa misliš sedaj doma ostati?“

„Do novega leta.“

„Do gostije boš vendar počakal.“

„Do gostije? Menda se vendar ti ne ženiš?“

„Jaz ne. Za mene ne bo imela ta ženitev nobenega pomena. A za tebe pa, za tebe. Novo mater dobiš!“

„Kaj?“... Glas zastane Tonetu v grlu in z debelimi očmi pogleda svojega znanca.

„Ljudje govori, da Kupnikovo Rezo iz trga...“

Nato vzame Tone svoj zabojček in odide urnih korakov... Jaka je še nekaj časa pomilovalno gledal za njim in potem mrmraje odšel...

* * *

Mrak je že pokrtil vso naravo, iz katere se je tajnstveno glasila pesem o rojstvu Kristusovem, ko je stal Tone pred domačo hišo. Vse tiho je bilo okrog nje, le tam od hleva so se čuli zamolkli glasovi živali... Kakšna sprememba! Pred enim letom je stala ob njegovem prihodu na pragu draga mamica, si obrisala z belim predpasnikom svoj obraz in ga poljubila... A danes?... Solza mu zdrkne po obrazu... Nato strese z glavo, kakor bi se hotel otresti svojih mislij in stopi v hišo...

V sobi je sedel oče in ob slabi razsvetljavi sveče pisal... Najbrže pismo moji novi materi, si je mislil Tone. Stopil je k očetu, mu podal roko in nezaupno pogledal v oči...

„Bog te sprimi! Vendar si prišel. Misliš sem, da prideš že včeraj.“

Tonetu se je zdelo, da ga oče ni vesel, ampak, da bi mu bilo ljubše, ko bi ne bil prišel domov... Mogoče se sramuje pred njim?!

Oče je odložil svoje pisanje in Tone zabojček in sedla sta za mizo. Pogovarjala sta se o šoli, o domu in o najnovejših novicah v domači vasi. Že je hotel Tone očeta vprašati, če se bo res ženil, ko mu ta reče:

„Žalosten sveti večer bova imela danes... Kako lepo je bilo lani, ko je še mati živela... Je že tako Božja volja...“ Nato sta oba umolknila. Tone ugasne luč in premišljuje v temi o današnjih dogodkih... Misli, da se hoče oče zopet in tako hitro po materini smrti ženiti, se ni mogel iznebiti. Vroč pot mu stopi na čelo pri tem premišljevanju in nemirno pritiska glavo na mrzel zid...

Iz tega nemirnega stanja ga vzbudi prihod služkinje Mete, ki je prinesla svetilko, pokrila mizo z lepim belim prtom ter zopet odšla... Čez malo časa odpre oče vrata in za njim vstopi Meta z večerjo...

Prijetni vonj žgancev se je razširil po sobi. Oče sede, se prekriža in začne večerjati. Isto stori

tudi Tone. Med jedjo ga vpraša oče to in ono; Tone mu le kratko odgovarja... Njegove misli so bile pri rajni mamici... Oče ga nekaj časa začudeno gleda, nato ga ogovori:

„Kajti pa je? Ali ti je mogoče slabo?“

„O nikakor ne... Samo tako dolgočasen sveti večer se mi zdi danes“, mu odvrne Tone, odloži žlico in sede na stol blizu peči... Tudi oče odloži žlico, vzame s pisalne mize pisalno orodje in papir ter začne pisati...

Kmalu nato se sliši smrčanje... Tone je utrujen zaspal... Oče ga pogleda in piše dalje...

Na sveti dan zjutraj je Tone zgodaj vstal in šel v cerkev... Ko se je okoli enajste ure domov vrnil, našel je očeta v sobi v družbi ženske. Obstal je pri vratih in nekaj časa oba začudeno gledal. Nato stopi pogumno k očetu, mu poda roko in pravi:

„Voščim vesele božične praznike!“ Očetova roka je bila mrzla in na njegovem obrazu se je videlo, da je v zadregi. Čudne misli so zopet preganjale Toneta. „Najbrže moja nova mati... Kdo je neki ta ženska?“ Ženska je tudi v zadregi skozi okno gledala in si potegnila ruto naprej tako, da Tone ni mogel videti njenega obraza. Ko pa je pogledala očeta, zagledal je Tone znan obraz. Bila je Kupnikova Reza, mlada udova iz bližnjega trga, znana kot skopa ženska in nagle jeze... Tone je skoro omahnil... Krčevito se oprime stola in težko diha...

Nato vstane oče, pogladi Tonetu lice in mu reče z mirnim glasom: „Tone, mislim da si že odrasel, zato hočem s teboj odkritosrečno govoriti.“

Saj veš, koliko skrbij in dela je pri naši hiši in da ne more eden sam vse odpraviti... A na tuje ljudi se tudi ne morem zanašati... Tvoja rajnka mati — Bog ji daj večni mir in pokoj — je bila dobra in skrbna gospodinja, a prehitro sva se morala ločiti. Zatorej ti danes naznanim, da se oženim z go. Kupnikovo, ki je prišla danes k nam. Ona ima dobro srce in upam, da bo po svojih močeh mogla nadomestovati rajno mamico.

„Prizadevala si bodem, da bom vsaj malo popravila veliko izgubo, ki je vaju zadela...“

Tone oba nekaj časa nemo gleda, nato se oklene očeta in reče: „To ni mogoče!“

Stenska ura je odbila pol dvanajst. Tedaj zgrabi Tone, ki je še vedno pri peči spal, bližnji stol in ga strese... Oče odloži pero in se začuden ozre.

Vstane in stopi k Tonetu. Vzdigne mu glavo, a ta ga začuden pogleda...

„Kaj ti pa je?“ vpraša oče.

„Nič. Zaspal sem. Nikjer mi ne da miru ta misel, še celo sanjal sem o tem... Oče, ali je res, da vzamete vi Kupnikovo Rezo s trga?“

„Kdo ti je pa tega osla natvezil? Kaj se bom jaz ženil sedaj na starost!... Zdrav tudi nisem. Boljše, kot je bila tvoja mati, ne dobim, a slabše nočem.“

Tone veselo objame očeta in ta ga poljubi na čelo.

„Sedaj se pa hitro obleci, da greva k polnočnicam.“

Par minut pozneje sta korakala proti farni cerkvi. Luna se jima je smehljala med oblaki...

Lepa Anka.

10

Spisal Avgust Šenoa. — Poslovenil Jože Namreč.

»Zdrav, hvala Bogu, kakor tudi sam vidiš.«

»Tvoje zakonske knjige?«

»Na podstrešju jih glodajo miši.«

»Torej res?«

»Oblekel sem novega človeka.«

»Kakor pravi sveti Pavel. Čul sem, čul.«

»Da, da, lahko je menjati človeka.«

»A mi smo stari.«

»Res star? Duša mi je še mlada.«

»Ti, da. Imaš mlado hčer, krasno deklico.«

»Da, ravno tako.«

»Pa še nekaj. Slišal sem, da te imenujejo zagorskega Cincinata.«

»Pa me naj imenujejo, ti neumni meščani. — Misliš, da se jezim? Še ponosen sem na to ime.«

»Vendar mislim —«

»Ti misliš, dragi moj brat, da je lepše uživati kruh sv. Gervazija in Protazija, ker je izdatnejša mrtva roka.«

»Zdi se mi, da si postal ohol.«

»Ohol? Jaz, ki sem odložil od sebe svetsko hinavščino in prijel za plug? Ohol? Jaz, ki delam in zbiram po noči in po dnevi za napredek zemlje, katero sem zamenjal za vaše prašne dvorane. Jaz ohol človek?«

Ravno zato ohol, ker misliš, da ni razven tebe gospodarja, da razven tebe nihče ne misli na napredek.«

»Tudi ne misli.«

»Oho! carissime! Kruto se varaš, kruto. Ecce, haecce! Tu imaš živ dokaz!«

»Ti?«

»Da, amice, jaz. Ne govorim na vsa usta, kakor drugi, resnica je.«

»Ha, ha! da slišimo!«

»Da slišimo! Ako ti murbe sadiš, sadim jaz na veliko repo. In — — ne govorimo dalje.«

»In — in — in — vendar govorimo dalje.«

»Nočem, moja tajnost. Znamenito — eximium, to ti rečem.«

»Toda, govoril!«

»Nečuvena stvar v Hrvatski. Izkrčil bodem vse vinograde sv. Gervazija in Protazija.«

»Izkrčil, pa potem?«

»Nočem več piti kineškega čaja.«

»Kineškega?«

»Piti hočem hrvaškega, ne samo piti, tudi prodajati na cente.«

»Na cente?«

»Ali —«

»Na cente, amice, na cente.«

»Toda kako, odkod?«

»A? So drugi tudi ljudje, ki veliko mislijo!«

»Dobro, dobro, povej vendar.«

»Potrpežljivost je fraterska jed, dragi Cincinat. Napni svoja bukolična ušesa in se nauči vedeti, da prebendar ne živi samo od kruha. Vidiš, jaz sem že v mladosti mislil na velika dela, na slavna dela. Sanjal sem, premišljal sem, kako bi se proslavil. Napoleon je bil moj vzor. Vedel sem dobro, da je bil Napoleon cesar, in jaz ne bi prišel dalje, nego do kapucinskega sodnika. Vedel sem tudi, da ne bodem vojskovodja, ker sem včasih dobil dvojko iz matematike. Toda slaven sem hotel biti na vsak način. Razmišljal sem o tem leto dni, leto je šlo za letom, jaz pa sedim s sivo glavo na prebendi sv. Gervazija in Protazija in največja moja slava je, da moreš čitati moje ime v vsakoletnem šematizmu naše škofije.«

Pri teh besedah se je slišalo, da je nekdo potrkal na vrata.

»Prosto«, reče Lacković.

Vrata se odpro in v sobo stopi Junkoviću neznan človek. Bil je suh, visok, suh ko trska. Polt mu je bila rumena, pegava, oči zaspane; na redkih laseh je imel zeleno lovsko kapo, pod šiljastim nosom si mogel opaziti dvoje fino naostrenih brk. Oblečen je bil v sivo lovsko obleko in lovske čevlje. Dolgin je bil suh, da si ga lahko prelomil na kolenih. Pri vsem tem je bil živ, okreten, fin, vide-lo se mu je, da je služil že pri vojakih. Prišlec, opazivši velečastitega debeluharja, nagubanci čelo, kakor da mu ni ljubo videti tujega gosta. Prebendar ga je gledal z zelo zvedavim očesom.

»Otmār baron Lilienfeld«, se predstavi aristokratski tujec.

»Baltazar Junković, prebendar zagrebski, se prikloni z zvitim nasmehom starec.

»Dobro mi došli«, zakliče z veseljem Lacković, »dobro došli. Ravno je vas sreča prinesla, tudi tebi častitam, prijatelj. Baron Lilienfeld je vzoren gospodar, moj bodoči zet —«

»Posebna čast za me, gospod baron«, se z nova prikloni duhovnik, »mного sem slišal o vašem uzornem gospodarstvu. Videl sem vas že v Zagrebu. Vi ste palatinski huzar?«

Pri tem čudnem vprašanju osupne Otmār. Posebno spomin na njegovo huzarsko službo mu ni bil mil.

»Da, da, nekaj časa«, odgovori nekako zmeden; »zelo mi je drago.«

»Vidite, mi smo že stari znanci.«

»Baron«, reče Lacković, »da veste, to je moj stari prijatelj Baltazar, svečenik in zelo dober človek. Veste, baron, našla sva tretjega kompanjona za naša podjetja, pili bomo kineški čaj na cente.«

Otmār se je teh besedi nekoliko ustrašil.

»Kineški — čaj — na cente?« vpraša v čudu, gledajoč po strani prebendarja.

»Govori, govori«, udari Lacković starca po hrbtu, »končaj, kar si začel.«

»Ako gospod baron dovoli«, odvrne prebendar.

»Prosim, izvolite.«

»Kakor sem že rekel, od mladosti me je spremljala misel, da se s čim proslavim in kaj koristnega napravim. — Brat Lacković, mimogrede povem, zelo sem ježen.«

»Tako, bratel!« se odzove Lacković in čez nekaj časa je že stala na mizi steklenica in tri čaše.

»Sreča mi je slabo služila«, nadaljuje prebendar, »ker, kakor vidita sama, me ni doseglo odlikovanje rdečega pasu. Bog vas živi, gospod baron, izpijmo to čašo! Ko sem nekega večera po zimi sedel pri topli peči s čašo čaja, mi je prišlo na misel. Bog te živi, brat Lacković. Izpijmo! Zelo rad pijem čaj in sicer kineški, ki je zelo drag. Kako bi bilo, da ga zasadam v našo deželo?«

»Čaj?« vpraša začudeno baron.

»Čaj?« pristavi razdraženo Lacković.

»Čaj, da, čaj!« reče strastno prebendar. »S tem hočem proslaviti svoje ime. Pijmo na moje zdravje, gospoda! Bog živi edinega sina moje majke. Ali ste izpili? Ste! Dobro. Zakaj se čudita, gospoda?«

(Dalje sledi.)

Ženitna ponudba.

Mlad stavbeni vodja se želi poročiti s pošteno, brhko in čedno deklico, ki bi bila stara 16 do 17 let, vajena kmečkega gospodinjstva in ki bi imela par sto kron premoženja. Pisma s sliko naj se pošljejo pod naslovom: „Sreča A. R. št. 90“ na upravništvu „Narodnega lista“.

298

Zahtevajte vzorce!

Barhant, flanele, modno blago, opreme

platno, damast, kanafas itd. same novosti, razpošilja franko izvozna tvrdka V. J. Havliček in brat v Poděbradeh na Češkem. Razpošilja tudi franko po povzetju 1 zavoj 40 m raznovrstnih ostankov od poletnega in zimskega perila v širokosti 1 do 8 metrov samo za 18 K. Ugodna prilika! Izredno cen! 249 15-5

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finnega 10 K, najfinjši prasi puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 18—, 14.70, 17.80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4.50, 5.20, 5.70; podpernica iz močnega rižastega gradina. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljevo je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za nengajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 456 50-20

S. Benisch, Deschenitz, šte. 773, Šumava, Češko.

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. — Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonjakove, kalijeve, solitarjeve in superfosfate se dobi pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 302 30-1

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Ostro sodbo časa

je pač prestalo sredstvo, katero je že 50 let v porabi.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvaža in odstranjuje posledice nezmernosti, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, napetost, preobilo tvoritev kiselin in krčevito boleost, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavoja nosijo postavno določeni varstveni znak.

GLAVNA ZALOGA: lekarna B. Fragnerja, ex kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“, Praga, Malá strana 203, vogel Nerudove ulice.

Pošilja se vsak dan 1 cela steklenica K 2—, pol steklenice K 1—. Po pošti, če se pošlje naprej K 1.50, se pošlje mala steklenica, za K 2.80 se pošlje velika steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za K 8— štiri velike, za K 22— štirinajst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-ogrsko.

Pozor! 50.000 parov čevljev! štiri pari samo K 8.50.

Ker je več velikih tvrdk prišlo v denarni težkoče, sem dobil nalog veliko postavko čevljev razprodati nizko pod proizvajalno ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para čevljev na jermenčke za gospode in 2 para čevljev za dame, usnje rjavo ali črno, galoširane, z žrebli v podplati, najelegantnejše in najnovejše fazone. Velikost po ševilkah. Vsi 4 pari stanejo K 8.50. Pošilja se po poštne povzetj. S. Urbach, izvoz čevljev, Krakov št. 110. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj! 269 1

Širite „Narodni List!“

Ženitna ponudba.

Dobro izurjen krojač, primerne starosti, se želi poročiti z vdovo ali pa z deklico, ki bi mu omogočila otvoriti lastno delavnico. Na preteklost in starost se ne gleda.

Resne ponudbe se prosijo do 29. decembra pod „Št. 5“ na upravništvu našega lista.

299

Loterijske številke.

Trst, 17. decembra 1910: 58, 8, 25, 72, 52.
Linc, „ „ „ 53, 41, 51, 61, 17.

297 — 39

Šubičeva slika

Franceta Prešerna

ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

49.125 II., 6701.

287 2-1

Naznanilo.

Da se povzdigne v deželi še zelo nerazvito kletarstvo (postopanje z vinom in sadnim mostom), je sklenil deželni odbor prirediti na deželni viničarski šoli v Silberbergu petdnevni viničarski tečaj od 16. do vštveši 20. januarja 1911, pod vodstvom deželnega ravnatelja za vino- in sadjerejo g. Antona Stiegler-ja.

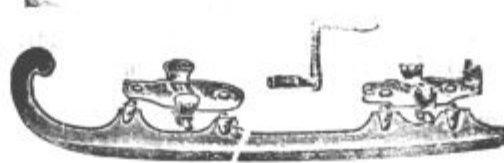
Obiskovalci tečaja imajo pouk, ki se vrši dopoldne in popoldne, brezplačen, za hrano in stanovanje pa si mora vsak zase skrbeti.

V tečaj se sprejme 30 udeležencev, ki so v deželi vinogradni posestniki in krčmarji.

Priglasiti se mora najpozneje do 10. januarja 1911 pri deželnem odboru.

GRADEC, dne 2. decembra 1910.

Štajerski deželni odbor.

priporočam

Za Božič
in
Novo leto

THE STIMMELSON'S HORN
TRADE-MARK

gramofone

in slovenske plošče z najnovejšimi posnetki, nadalje pisala, drsalke, otroške sanke, samovare, čajne opreme ter vsakovrstne hišne in kuhinjske predmete, stojala za božična drevesca.

647—5

Peter Majdič, veletrgovina „Merkur“, Celje

Iv. Jax & sin, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 17

336 52-80

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

